СВОБОДА
LIBERTY
Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза".

Рôкъ XIII. Скрентонъ, Па., Четверъ 16-го Марта, 1905. Число 11. — Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, March 16, 1905. No. 11.

НОВИНКИ.

— ЄСЛИ не зайде яка перешкода, то будуть пописувати ся въ Ню-Йорку любимцѣ Рузвелта, пастухи худобы „кавбоѣ", котрі приѣхали на інавґурацію президента до Вашінґтону. Свою присутность въ мѣстѣ обявляли вытемъ Индіянъ, мявканемъ кота, бреханемъ пса, и т. д., коли въ двохъ великихъ автомобіляхъ ѣздили по улицяхъ Вашінґтону. Незвычайно ґордыми були „кавбойсъ" коли гостивъ ихъ у себе президентъ Рузвелтъ. Коли вертали зъ „Бѣлого Дому" до своихъ кватиръ дали доказы своего знаня въ киданю ляссомъ. На велику утѣху цѣкавои публики, що зôбрала ся коло нихъ великими товпами недалеко „Бѣлого Дому" зловили на ляссо двохъ полісменôвъ, и тягнули ихъ кавальчикъ дороги за собою. Полісмены тѣшили ся, а радость публики не мала краю. На другій день по інавґурації президента можна було оглядати въ рôжныхъ театрахъ Ню-Йорку кінематоґрафічни образки зъ інавґураційного дня въ Вашінґтонѣ. Представляють они 14 характеристичныхъ сценъ зъ того свята а ихъ показане забирае пôвъ години часу. Се справдѣ американьскій поспѣхъ.

— ВЪ шестиповерховôй каменицѣ при одной зъ улиць въ Ню-Йорку, мешкало 24 родинъ зъ 113 дѣтьми. Видно добре дали ся въ знаки тй дѣти господареви того дому, коли завôзвавъ до себе всѣхъ родичѣвъ, и заявивъ имъ, що або будуть платити за комôрне пôсля числа дѣтей, або выпровадять ся зъ хаты. Однакъ льокаторы не зґодили ся нѣ на перше, нѣ на друге, и тому господарь завôзвавъ ихъ до суду. А всѣ они заявили, що пôдуть до суду разомъ зъ дѣтьми, чень судія не выдасть тогдѣ строгого засуду.

— МИНУВШОГО року, молодый чоловѣкъ, зъ гарныхъ крученымъ волосемъ, сприкривши собѣ великомѣйске житє, опустивъ Ню-Йоркъ и знайшовъ якогось фармера, котрому представивъ свою охоту до житя на свѣжôмъ воздусѣ, до господарки. По недовгôмъ торзѣ фармеръ вôднаймивъ свою фарму сему чоловѣкови за $1.000 и вôдступивъ йому цѣле господарске урядженє на протягъ одного року. Молодый чоловѣкъ давъ завдатку 50 долярôвъ а решту грошей зъобовязавъ ся зложити въ протягу короткого часу. Коли въ мѣсяць пôзнѣйше приѣхавъ фармеръ по решту грошей на велике зачудоване не заставъ на фармѣ анѣ худобы, анѣ курей, анѣ знарядôвъ господарскихъ, анѣ обставины хатнои, анѣ навѣть заслонъ вôдъ вôкнъ. Сейчасъ давъ знати поліціи, котра доперва передъ колькома днями знайшла „поетичного" молодця знова въ Ню-Йорку.

— ДР. Уптона зъ Ню-Йорку обрабовавъ його рôдный 16 лѣтный сынъ, оголомшивши ударомъ по головѣ. Молодый злочинець укравъ $400 и три перстенѣ зъ брилянтами и утѣкъ въ свѣтъ. Доперва теперь зловила його поліція въ Новôмъ Орлеанѣ и вôддала въ руки справедливости.

— НЕЗАДОВГО вôдбуде ся списъ населения мѣста Ню Йорку, найбôльшого мѣста въ цѣлôй Америцѣ, а другого найбôльшого мѣста на свѣтѣ. Деякі часописи подають, що Ню-Йоркъ числить теперь 4 міліоны мешканцѣвъ, а судять, вони по великôмъ приплывѣ еміґрантôвъ и по урядовôй статистицѣ, котра показуе, що въ Ню-Йорку родять ся 25 тысячь дѣтей бôльше, якъ взагалѣ умирае людей.

— ВЪ Вилксбери, Па. наступила експльозия въ глубинѣ копальнѣ, въ наслѣдокъ чого четырохъ робôтниковъ зôстало тяжко покалѣченыхъ. Оденъ зъ нихъ е умираючій, а и прочихъ 3, лѣкарѣ не мають надѣѣ удержати при житю.

— СТРАШНА подѣя лучила ся въ Ґленъ Річь, Н. Й. 18 лѣтный хлопець, въ нападѣ божевôля кинувъ ся зъ сокирою въ рукахъ на свою матѣрь и ударивъ еѣ три разы вострємъ по головѣ, такъ що она залляна кровью, безпритомна повалила ся на землю. Якъ разъ въ ту хвилю увôйшовъ въ хату батько божевôльного и вôдобравъ ему зъ рукъ сокиру, але въ ту мить вытягнувъ божевôльный зъ кишенѣ револьверъ и стрѣливъ до батька 4 разы, а три разы ранивъ його небезпечно. Вôдтакъ выбѣгъ на улицю и зачавъ кликати о помôчь, бо батько упивъ ся и замордувавъ матѣрь. По слѣдахъ кровавыхъ и зъ зôзнань еще притомного батька поліція дôзналась правды. Божевôльного арештовано, а батька и матѣрь завезено до шпиталю. Мати по дорозѣ померла.

— ВЪ Ню-Йорку застрайковало 8000 робôтникôвъ при пôдземнôй и надземнôй зелѣзницѣ, въ наслѣдокъ чого уставъ рухъ на тыхъ зелѣзницяхъ. Робôтники домагають ся змѣншеня робучого часу и збôльшення платнѣ, а домаганя свои вручили черезъ страйковый комітетъ въ руки капіталістôвъ. Робôтники суть певнѣ побѣды. Якъ звычайно, такъ и теперь не бракуе страйколомôвъ, котрыхъ розумѣе ся, стереже поліція.

Рухъ на зелѣзницяхъ значно зменшивъ ся, и мабуть цѣлковито бы уставъ, єсли бы не страйколомы. Мешканцѣ Ню-Йорка черезъ бракъ комунікаціи дуже терплять, бо не могуть достати ся на часъ до роботы. Компаністы старають ся привернути рухъ при помочи страйколомôвъ, и справдѣ деякі возы курсують однакъ дуже спôзняють ся. Робôтники заховують ся досыть спокôйно. На выпадокъ заворушень стоить готовый вôддѣлъ вôйска. Страйколомы, котрі суть необознанѣ зъ роботою, наражають публику на великѣ небезпечeньства. И такъ въ тунелю зъѣхали ся два поѣзды, при чôмъ 12 особъ зôстало покалѣченыхъ. Многі страйколомы несвѣдомо втягненѣ до роботы, коли довѣдали ся о дѣйснôмъ станѣ рѣчи, покинули роботу.

А що найсумнѣйше е въ тôмъ страйку то те, що многи студенты зъ универ ситету „Columbia" суть страйколомами, и повнячи службу чи кондукторôвъ, чи моторовыхъ вôдбирають хлѣбъ бѣднымъ робôтникамъ. Якъ скôнчить ся сей страйкъ покищо не знати, бо компаністы анѣ чути не хотять про нѣякі уступки а робôтники тримають ся солідарно.

— ЗЪ РОСІЙСКОИ Украины. »Кiев. Откл.« доносять, що „главное управленіе по дѣламъ печатѣ" въ Петербурзѣ повѣдомило д-ра И. М. Луценка, що міністеръ внутрѣшныхъ справъ вôдмовляе ему дозволу выдавати въ Одесѣ дневникъ въ украиньскôй мовѣ п. н. »Новины«.

Въ остатныхъ днахъ сѣчня дôйшла зъ Петербурга звѣстка про установлене окремои комісіи пôдъ проводомъ сенатора и члена Академіи Наукъ, Кобеко, яка мае заняти ся переглядомъ усѣхъ законôвъ правовыхъ и спеціяльно такожь тихъ, що обмежують уживане украиньскои мовы въ книжкахъ. Сенаторъ Кобеко высловивъ при тôмъ дуже ліберальни погляды на те, якъ бы мавъ выглядати новый цензурный законъ. Нарады комісіи, до якои вôйшли такожь репрезентанты найвиднѣйшихъ орґанôвъ російскои пресы мають якъ найвидше дôйти до якогось результату.

— ВЪ Ульгôвку, коло Угнова въ Галичинѣ, згорѣло онодѣ 26 селяньскихъ загородъ вартости поверхъ 50.000 К. Шкода була въ половинѣ обезпечена.

— ЦѢКАВА подѣя приключила ся двомъ молодцямъ въ Филаделфіи, Па. Коли йшли дорогою, а були добре пôдхмелени, натрафили на двохъ муринôвъ, котрі ихъ обрабували и майже непритомныхъ всадили у зелѣзничій возъ и замкнули за ними дверѣ. Бѣдні хлопцѣ прійшли до себе доперва на другій день, а коли побачили що суть замкненѣ въ возѣ, зачали кричати зъ перестраху. Вôдомкнено засувы, они выйшли на волю, и заувважали, що находять ся ажь въ Джерзи Сіти. Поліція не зовсѣмъ ймала вѣры ихъ оповѣданю и задержала въ вязницѣ.

— ФРАНЦА Корна зъ Ню Йорку заскаржила жѣнка до суду, що вôдъ двохъ мѣсяцѣвъ не хоче дати еи анѣ цента на житє. При тôй способности сказала до судіи: Отъ доперва вчера прийшовъ до мене, давъ менѣ 50 цнт. и казавъ купити 3 кварты молока и 10 яєць, а коли я то принесла, вôнъ повытоковавъ яйця до молока и самъ оденъ всьо то зъѣвъ на снѣданє, а менѣ и понюхати не давъ. Судія урядово приказавъ еѣ мужови, що мае давати жѣнцѣ 7 долярôвъ на тыждень на удержане.

— У одного купця въ Ню Йорку служивъ парубокъ и дѣвчина, котрыхъ однакъ мусѣвъ вôддати господарь въ руки справедливости, позаякъ они його дуже обкрадали. Въ судѣ выявило ся, що парубокъ сей спровадивъ собѣ ту дѣвчину зъ краю, щобы зъ нею оженитись, однакъ коли она приѣхала не хотѣвъ женитись, и силою приневоливъ еи до крадѣжи. Притôмъ часто еи побивавъ. Судія выпустивъ дѣвчину на волю, а парубка задержавъ въ вязници.

— ВЪ Новôмъ Брунсвіку, Н. Дж., арештувала поліція методиского пастора Кордову за те, що хочь жонатый утѣкъ покинувъ жѣнку и утѣкъ зъ одною дѣвчиною. Коли минувшого тыждня въ день розправы ведено пастора зъ вязницѣ до судовои салѣ, зôбрала ся на улицѣ громада людей, щобы подивити ся на свого пастора, а многі навѣть поприходили зъ фотоґрафічными апаратами, щобы зняти його образъ. Але на жаль нѣхто не мôгъ вволити своеи цѣкавости, позаякъ пасторъ такъ насунувъ шапку на голову, що цѣлкомъ не було видно лиця.

— ВЪ Портъ Елізабетъ, Н. Дж., на одну жѣнку, що несла въ мошонцѣ грошѣ, кинувъ ся якійсь злодѣй, и ударивши еѣ колька разôвъ пястукомъ въ лице, вырвавъ мошонку и зачавъ утѣкати. Однакъ на крикъ жѣнки надбѣгли два робôтники и сейчасъ пустились въ погоню за злодѣйомъ. До нихъ прилучивъ ся полісменъ, а коли злодѣй на завôзваня полісмена не хотѣвъ станути, тогдѣ стрѣливъ до него полісменъ и зранивъ въ руку. Злодѣя зловлено и вôддано до вязницѣ.

ЗЛОДѢЙСКІ ШКОЛЫ.

Въ Лондонѣ є школа злодѣйства, въ котрôй старый драбъ якійсь Фаґенъ учить своихъ выхованкôвъ всякихъ родôвъ крадѣжи. Подôбну школу вôдкрыла теперь поліція въ Парижи при нагодѣ арештованя 12 лѣтного хлопця. Приловленый на крадежи въ склеповôй касѣ, хлопчина признавъ ся, що вôнъ та 6-охъ его ровесникôвъ є учениками якогось старшого злодѣя. Сей „учитель" приймавъ до своеи школы дѣти лишь вôдъ 9—13 року житя, обучувавъ ихъ въ ремеслѣ и показувавъ мѣсця, де мають красти. Хлопцѣ практиканты давали ему плоды своеѣ працѣ, а вôнъ за се дававъ имъ удержане. Причина, длячого сей чоловѣкъ послуговавъ ся лишь дѣтьми, полягае въ тôмъ, що обкрадженѣ мають неразъ милосердє надъ дитиною и не вôдпроваджують еѣ на поліцію — въ наслѣдокъ чого вôнъ самъ не наражувавъ ся на велику небезпеку. Що такихъ школъ е въ Парижи и загаломъ по знатнѣйшихъ мѣстахъ бôльше число — се бôльше якъ певно, бо злодѣйске ремесло добре мабуть оплачуе ся.

Робôтничй спôлки въ Англіи.

Вевичезнй англійскй спôлки, що обертають нынѣ міліоновыми капіталами, повстали майже выключно завдяки заходамъ и енергіи тамошныхъ робôтниковъ.

Вже здавна въ Англіи люде, прихильнй бѣдному народови, агітували за закладанемъ спôлокъ, однакъ не всѣ почины въ тôмъ напрямѣ удавались. Початкомъ теперѣшного спôлкового руху въ Англіи можна вважати основане товариства The Rochdale Pioneers' Cooperative Society въ 1844 роцѣ. Заложили его робôтники а то зъ такои простои причины.

Якъ розумнй люде, они часто роздумовали и говорили о своимъ тяжкôмъ положеню, о вызиску зô стороны тыхъ, для котрыхъ працювали, словомъ о своѣй пуждѣ. Вправдѣ деякй прихильнй имъ, але непрактичнй люде, радили имъ збирати капіталы та закладали свои фабрыки и самымъ на себе працювати, алежь се було неможливе, бо потрѣбныхъ капіталôвъ у робôтниковъ не було, а грошей безъ поруки нѣхто не хотѣвъ позичити.

Тодѣ подумали робôтники такъ: „Справдѣ, що капіталôвъ великихъ у насъ нема, та всежь таки и сей невеликій нашъ заробокъ, якій достаемо, мы вôддаемо въ чужй руки, чи то купуючи поживу чи то одягъ, чи купуючи яку небудь другу потрѣбъ. Розумѣе ся, що тй въ котрыхъ купуемо потрѣбнй намъ рѣчи, на насъ заробляють. Чомужь не малибъ мы сами злучитись разомъ, заложити свôй власный сторъ зъ усякими потрѣбными намъ рѣчами, а зыскомъ дѣлитись?"

Якъ задумали, такъ и зробили, и невдовзѣ основали высше згадане товариство, або по тутешному сказавши компанічный чи спôлковый сторъ.

Кромѣ стору задумали основателѣ сего товариства перевести ще другй рѣчи, и хотяй деякй зъ нихъ ще и доси не введенй въ жите, не зашкодить ихъ тутъ навести на доказъ, якъ глубоко и серіозно думала купка англійскихъ робôтниковъ 60 рокôвъ тому назадъ.

Ось що мало на думцѣ се товариство:

1) Основати спôлковый сторъ для продажѣ рѣчей потрѣбныхъ до ѣды, домашнои обставы, одягôвъ и т. п.

2) Купити або побудовати домы, въ котрыхъ бы мешкали члены товариства.

3) Выробляти всякй рѣчи пôсля ухвалы членôвъ товариства та въ сей способъ давати занятє тимъ членамъ, що не мають роботы, або котрй въ теперѣшнôмъ своимъ занятю мають дуже низьку платню.

4) Закупити землю и управляти еѣ при помочи членôвъ, що не мають роботы, або дуже низьку платню.

5) Можливо найскорше основати самоуправну спôлкову кольонію, котра бы продукувала все потрѣбне для своих членôвъ, и роздѣлювала помѣжь них продукты, занималась ихъ выхованемъ и ихъ дѣтей и т. п., та помагати другимъ товариствамъ закладати подôбнй кольоніи.

Якъ бачимо, згадане товариство, складаюче ся зъ початку зъ 28 членôвъ, бѣдныхъ робôтниковъ, поставило собѣ задачѣ майже не до выполненя — а однакъ кôлькадесять лѣтъ часу показало, що може спôлкова робота.

Товариство се въ 1903 роцѣ числило вже 12.028 членôвъ, котрй мали капіталу $1.382.355 долярôвъ въ удѣлахъ або яко позичку. Въ 1903 р. товариство вторгувало $1.300.810 на чѣмъ мало зыску $246.795 дол.

Розумѣесь, що за примѣромъ робôтниковъ зъ Rochdale пôшли другй и позакладали у себе подôбнй товариства, котрй опôсля злучили ся разомъ въ одну могучу спôлку The Cooperative Union. Найбôльшй спôлковй товариства въ Англіи суть въ Лідсѣ (мае 50 тысячь членôвъ), въ Плимавтѣ (35 тысячь членôвъ), въ Болтонѣ (30 тысячь членôвъ). Тй три товариства роблять рôчный бизнесъ доходячій сумы 15 міліонôвъ долярôвъ.

Такихъ спôлковыхъ сторôвъ въ Англіи було при кôнци 1903 року 1.481, а мали они членôвъ 1.987,768. Члены вложили грошей, яко удѣлы або депозиты, суму 140 міліонôвъ, ихъ рôчный бизнесъ выносивъ 287 міліонôвъ, а заробокъ 45 міліонôвъ дол.!

Товариства тй платять процентъ вôдъ позиченыхъ (взглядно депонованыхъ) членами грошей, не бôльше однакъ якъ 5 процентъ вôдъ ста. Решту зиску, якій остае по оплаченю процентôвъ роздѣлюють мѣжь членôвъ пôсля того, кôлько котрый давъ имъ вторгувати. Деякй робôтники не беруть тыхъ грошей, але купують за нихъ новй удѣлы збôльшаючи въ сей способъ свôй капіталъ.

Грошѣ непотрѣбнй до веденя сторôвъ, уживають товариства на закладане власныхъ шапъ, и фабрикъ, будôвлю домôвъ для членôвъ, ихъ просвѣту и т. п.

Они дають роботу у своихъ фабрикахъ 18.000 людямъ и торгують рôчно за выробленй собою рѣчи 25 міліонôвъ долярôвъ.

Деякй англійскй спôлковй товариства занимають ся не сторами а лиш продукціею рôжныхъ рѣчей. Они мають фабрики бавовнянй, вовнянй, льнянй, шовковй, шкôрянй, зелѣзнй, пекарнѣ, млыны, друкарнѣ, каменоломы и т. п. Такихъ товариствъ було 146, обертали они капіталомъ 7 и пôвъ міліона долярôвъ, давали роботу своимъ 8.500 членамъ и заробили оденъ міліонъ долярôвъ. Товариства занимаючй ся гуртовною продажею (wholesale) для другихъ спôлковыхъ товариствъ, въ своимъ вôддѣлѣ продукціи обертали капіталомъ около 9 міліонôвъ долярôвъ, заробили около 900 тысячь доляровъ и давали роботу 16 тысячамъ членôвъ.

Загаломъ англійскй товариства спôлковй выпродукували въ однôмъ роцѣ рôжныхъ товарôвъ вартости 68 міліонôвъ долярôвъ, а продали товарôвъ на 287 міліонôвъ долярôвъ!

Кромѣ сего давали роботу сорокъ кôлькомъ тысячамъ робôтниковъ крôмъ тихъ, що були занятй по сторахъ.

Та бо и на тôмъ ще не конець. Знаючи якъ важною рѣчею для чоловѣка е здорове мешкане, товариства побудовали 37.267 домôвъ для своихъ членôвъ, за суму 40 міліонôвъ долярôвъ. Зъ тыхъ домôвъ 23.940 вôдкупили собѣ члены на сплату, 5.080 вôдкупили за готôвку а 8.247 товариства рентують своимъ членамъ.

Тихъ кôлька фактôвъ зъ житя спôлковыхъ товариствъ въ Англіи показують наглядно якъ навить зовсѣмъ бѣднй люде могуть собѣ помочи, если возьмуть ся разомъ за руки. Правда, спôлки бѣдныхъ людей не е лѣкомъ на нынѣшный несправедливый подѣлъ людей на богатыхъ и бѣдныхъ, не е розвязкою суспôльного питаня, але всежь таки могуть они въ значнôй мѣрѣ причинити ся до полѣпшеня незавидной долѣ робôтника.

Що можливе въ Англіи, можливе и де инде, можливе и у насъ, мѣжь Русинами, такъ въ Америцѣ якъ и въ старôмъ краю. И нарôдъ нашъ се розумѣе, божь не дармо склавъ пословицю: „громада великій чоловѣкъ". Бѣда лишь, що ся пословиця, остає лишь пословицею, що за мало прикладаемъ еѣ до практичного житя.

Справоздане касове

„Рус Народ. Союза" за мѣсяць Февруаръ, 1905 р.

Ч. бѣжуче		
2601	Granville, N. Y. Бр. св. Геор.	17.00
2602	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Иліи	39.95
2603	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	14.06
2604	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	10.83
2605	Ellworth, Pa. М. Р. Н. С.	26.25
2606	Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	7.50
2607	Elizabeth, N. J. М. Р. Н. С.	50.80
2608	Chisholm, Minn. Бр. св О. Николая	17.25
2609	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	32.08
2610	Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	18.00
2611	Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих	33.76
2612	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	21.93
2613	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	63.40
2614	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	25.65
2615	Carnegie, Pa. Сестр. Бр. Любви	8.90
2616	McKeepsort, Pa. Сестрицтво св. Ольги	5.25
2617	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	21.70
2618	McKeesport, Pa. Бр. Св. Й. Хр.	111.20
2619	St. Louis, Mo. Бр. Св. Арх. Мих.	58.87
2620	Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	16.10
2621	New York, N. Y. Бр. св. Андрея	47.20
2622	Waterbury, Conn. М. Р. П. С.	21.30
2623	Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр.	20.89
2624	Dunmore, Pa. Бр. св. П. и П.	13.80
2625	Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	21.50
2626	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	36.00
2627	Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	22.40
2628	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	55.11
2629	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	23.67
2630	Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест.	63.02
2631	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	46.95
2632	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	18.71
2633	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	87.60
2634	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	51.40
2635	Trauger, Pa. Бр. Св. П. и П.	29.55
2636	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	26.83
2637	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	82.32
2638	Ansonia, Con. Бр. св. П. и П.	75.40
2639	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	87.03
2640	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	75.49
2641	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	22.05
2642	Providence, R. I. М. Р. Н. С.	15.15
2643	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	131.20
2644	Jersey City, N. J. Мол. Клюбъ Поступовый	11.40
2645	Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест.	66.48
2646	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	47.50
2647	Trauger, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	52.70
2648	Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	30.85
2649	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	91.23
2650	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	18.02
2651	Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая	13.75
2652	Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	5.55
2653	Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	12.97
2654	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	18.15
2655	New Florence, Pa. Бр. св. Василія	10.05
2656	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	18.61
2657	Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	57.28
2658	Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	32.10
2659	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	36.09
2660	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володим.	13.65
2661	Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	21.87
2662	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	54.40
2663	Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол.	239.93
2664	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	131.18
2665	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	33.57
2666	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	16.30
2667	Alden Sta, Pa. Бр. св. Волод.	20.65
2668	New York, N. Y. Тов. Зоря	14.25
2669	Philadelphia, Pa. Тов. Любовъ	15.15
2670	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	31.00
2671	Fredericktown, Pa. Бр. св. П и П.	61.92
2672	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	32.75
2673	Denning, Ark. Бр. Пр. Богор.	2.80
2674	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	46.20
2675	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	115.50
2676	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	219.18
2677	Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	12.76
2678	Chicago, Ill. М. Р. Н. С.	4.66
2679	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	29.96
2680	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	9.80
2681	McKees Rocks, Pa. Бр. Св. Димитрія	17.80
2682	Mt. Carmel, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богород.	5.10
2683	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	23.91
2684	West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор.	14.40
2685	New Philadelphla, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	11.75
2686	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	19.74
2687	Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	17.60
2688	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	27.97
2689	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	100.45
2690	Yorkville, O. Бр. св. Стефана	17.23
2691	Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	38.22
2692	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	54.39
2693	Mt. Carmel, Pa. Бр. св П. и П.	54.80
2694	Wnitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	122.65
2695	Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	6.35
2696	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	20.60
2697	New York, N. Y. Тов. Сѣчь	7.70
2698	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	32.75
2699	Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	4.76
2700	Northampon, Pa. Бр. Пр. Богор.	136.39
2701	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	61.25
2702	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	30.10
2703	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	62.30
2704	New York, N. Y. Бр. св Волод.	8.97
2705	Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	12.70
2706	Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	7.60
2707	Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест	156.52
2708	Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор.	21.48
2709	Lancaster, N. Y. Бр. св. Василія	14.36
2710	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Дмит.	33.85
	Разомъ доходъ за февруаръ с. р.	4.468.95
	Готôвка зъ кôнцемъ сѣчня с. р.	18,030.42
	Разомъ доходъ	22,499.37

Розхôдъ за Февруаръ 1905.

Посмертне по бл. п. Иванѣ Мальскôмъ, Pittsburg, Pa.	600.00
„ „ „ „ Михайлѣ Лопухъ, Centralia, Pa.	355.25
„ „ „ „ Аннѣ Красняньской, „ „	300.00
„ „ „ „ Иванѣ Процакъ, Minersville, Pa.	300.00
„ „ „ „ Домицелѣ Ставиской, Belle Vernon, Pa.	300.00
„ „ „ „ Макарію Канторъ, Olyphant, Pa.	300.00
„ „ „ „ Михайлѣ Левицкôмъ, Northampton, Pa.	600.00
„ „ „ „ Павлѣ Бебля, Ford City, Pa.	600.00
„ „ „ „ Петрѣ Янко, Syracuse, N, Y.	600.00
Запомога Иванови Дубовецкому, Northampton, Pa.	100.00
„Свобода" органъ Союза за Февруаръ	512.50
Пенсія гол Урядниковъ „ „	105.00
Голов. касієръ выдатки въ справѣ судовôй	13.40
Выдатки почтовй и канцелярійнй головн. секретаря	21.85
Рентъ вôдъ сейфу за Февруаръ	7.50
М. Пелехъ за дорогу до Hartford, Conn. въ справѣ Союза	5.00
James Leo & Co. за 500 баксъ паперовыхъ для Союза	5.00
A. Engelke адвокатъ въ справѣ Союза	27.50
Разомъ розхôдъ за Февруаръ с. р.	4,753.00

Зôставлене:

Разомъ доходъ выносить	22,499.37
Розхôдъ за Февруаръ	4,753.00
Готôвка зъ кôнцемъ Февруара с. р.	17,746.37
Пожички	1,369.90
Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Февруара єсть	$19,116.27

А. Шаршонь, касієръ, **С. Ядловскій**, секретарь,
К. Кирчôвъ, предсѣдатель.

187 НОВЫХЪ ЧЛЕНОВЪ.

Въ мѣсяцю Февруару с. р. приступили до Р. Н. Союза слѣдукочй новй члены.

В. 1. Ґурба Иванъ
В. 3. Василикъ Григорій
Кирилюкъ Иванъ
Пижь Фецко
В. 4. Павликъ Павло
Федорко Анна
Ротко Антося
В. 6. Паканичь Стефанъ
Гринко Юрій
Мѣсарашь Михайло
В. 7. Вовчакъ Марія, дитина
Мохначь Галя „
В. 9. Вроня Анна „
В. 10. Ревакъ Михайло
Ярошь Марія
Бодакъ Клеменъ
Маджикъ Семанъ
Кузякъ Онуферъ
Пупчикъ Стефанъ
Волнакъ Федоръ
Шкуратъ Иванъ
Глива Василь
Куспѣньскій Григорій
Ярошь Данько, дитина
Сидорякъ Настя „
Бѣличняньска Анна „
В. 11. Вислоцка Єва
В. 12. Петришинъ Сильвестеръ
В. 15. Удичь Василь
Тимцѣкъ Иванъ
Завѣскій Николай
В. 16. Вашоскій Михайло, дитина
Вашовска Анна „
Вашовска Марія „
Кащикъ Стефанъ „
В. 18. Вѣтикъ Настя
Ванъ Д. Василь
Дзядикъ Федоръ
Подлипчакъ Трофій
Горошкевичь Грицъ
Горбаль Иронъ
Зуеко Михайло, дитина
В. 20. Варто Петро
Б. 21. Чайковска Анна
В. 22. Качмарчикъ Иванъ
В. 25. Цюрканичь Павло
Войтовичь Прокопъ
Крокъ Василь
В. 27. Кобелякъ Василь
Сеньчакъ Михайло
Скородиньскій Андрѣй
В. 28. Котикъ Лукачь
Сливка Иванъ
Крепичь Иванъ
Леснакъ Илько
В. 29. Дзябякъ Каролина, дитина
В. 31. Пехъ Андрѣй
Ковальчикъ Иванъ
В. 32. Тиводоръ Иванъ
Бѣльпухъ Иванъ
Чонка Андрѣй
В. 33. Драбикъ Семко
Плевка Данило, дитина
Варголъ Марія „
„ Ема „
„ Катерина „
„ Иванъ „
Ироцаничь Марія „
„ Стефанъ „
Стеранка Антонъ „
Москаль Марія „
Петрикъ Иванъ „
„ Михайло „
В. 36. Тузъ Микола
Коваль Дмитро, дитина
Ярошь Анна „
В. 39. Гнатъ Дмитро
В. 40. Ґоджа Юлія
В. 42. Репела Василь
В. 45. Булакъ Осипъ, дитина
Петриковичь Стефанъ, дит.
В. 46. Чорей Иванъ
Лазаръ Ильона, дитита
„ Марія „
В. 48. Ялечко Осифъ
Моралъ Дмитро
Козимчакъ Антонъ
В. 50. Цѣхонь Терентій
Гладь Микола
Гудакъ Митро
В. 51. Гавришакъ Иванъ
В. 53. Баръ Дмитро
Риджикъ Дионізій
Рожко Гаврило
Лешный Иванъ
Юриста Иванъ
Кушь Николай
Бѣлѣньскій Андрѣй
Кука Иванъ
Корнецкій Михайло
Гаречмакъ Михайло
Воргачь Максимъ
Драгузъ Иванъ
Михаленко Лукачь
Ґрацонь Павло
В. 55. Рибка Грицъ
Кравчакъ Дмитро
В. 56. Колодѣйчикъ Харитонъ
Медвѣдь Василь
Котъ Андрѣй
Сеньчакъ Юрій
В. 58. Беласъ Петро
В. 62. Стефановскій Романъ
В. 67. Калимунъ Федоръ
Гульчаньскій Михайло
Сичакъ Михайло
Митрикъ Антонъ
Пелцъ Леонъ
Содомѣръ Василь
Гащакъ Антонъ
Содомѣръ Михайло
Козакъ Данько
Боґданъ Стефанъ
Цибакъ Иванъ
Сухій Иванъ
В. 68. Журавъ Тимко
Ковальчикъ Леонъ
Смеречнякъ Фецко
Романикъ Семанъ
Рогачь Якимъ
В. 69. Шемердякъ Николай
В. 71. Муштукъ Антонъ
В. 73. Олесневичь Гелена
В. 74. Гривнакъ Андрѣй
Бѣляньскій Андрѣй
Яблоньскій Федоръ
Ґеракъ Василь
Бѣлухій Семанъ
В. 76. Рапачь Константинъ
Горватъ Михайло
Федеръ Дамянъ
Данилякъ Осифъ
Котли Микола
Добошь Илько
Демковъ Иванъ
В. 80. Криваничь Андрѣй
В. 83. Смаржь Марія
В. 84. Войташь Михайло
В. 85. Смерековичь Павло
Гудакъ Осифъ
Рудый Войтѣхъ
Должицкій Василь
Томашевскій Дмитро
Бубнякъ Микола
Должицкій Михайло
В. 90. Монджакъ Василь
Хованець Олекса
Дацикъ Грицъ
В. 93. Мазуръ Павло
Пелешь Семанъ
В. 95. Яцканичь Василь
Кевешь Данько
В. 96. Дашиничь Петро
Губякъ Иванъ
Кульчицкій Василь
Пастырчакъ Стефанъ
В. 101. Ревилякъ Марія
Юрчишинъ Зузанна
Радомска Анна
В. 103. Зубрикъ Иванъ
В. 104. Сидоръ Марія
Старухъ Иванъ
Билецкій Михайло
Цедичь Осифъ
Шкуратъ Алексій, дитина
В. 105. Греникъ Пайза
Парила Марія
Гудакъ Марія
В. 109. Ґодичь Юрій
Дроздикъ Андрѣй
В. 115. Ткачь Павло
В. 116. Ґозаничь Иванъ
Ґерула Николай
Ґерула Петро
Бацала Онуфрей
Ґозаничь Михайло, дитина
В. 117. Недзѣльскій Иванъ

С. Ядловскій, гол. секретарь.

Листъ изъ Старого краю

Нові закони для Галичини.

Підчас послідної сесії ухвалив галицький сойм, як відимо, між иньшим два нові закони, а то закон про рентові оселі і закон про орґанізацію краєвої ради шкільної. Про рентові оселї писало ся вже нераз і кождий з читачів „Свободи" певне вже знає, що се за „добро"; що-до закона про орґанізацію краєвої Ради шкільної, то має він на цїли забезпечити польский характер галицького шкільництва.

Як звістно, кождий закон, ухвалений чи то в соймі чи в парляменті, потребує в австро-угорській монархії цісарського підпису, аби мати обовязуючу силу. По ухваленю висше згаданих законів на деяких руських вічах поухвалювано резолюції з зазивом до центрального (віденського) правительства, аби воно закона про рентові оселї не предкладало цїсареви до санкції. Що більше, деякі руські ґазети були аж такі наївні, що писали, що чей-же цїсар змилуєть ся над Русинами і не затвердить того закона. Що на такі добродійства з гори не можна сподівати ся, ми вже нераз зазначували, а тепер маємо на се новий доказ. Цїсар затвердив уже закон про орґанізацію краєвої Ради шкільної, а закон про рентові оселї затвердить в сих днях, так що на весні має зібрати ся на кілька днів галицький сойм, аби той закон ввести в жите. От і має руський хлоп нову „ласку" — новий тягар на свої плечі...

З Угорщиною

має її король а австрійський цісар Франц Йосиф І. дуже богато клопоту. Гадаючи здавити обструкцію в угорськім соймі, угорський король зарядив розвязане сойму і нові вибори, але щож, коли рахунки не дописали, бо з нових виборів ті партії, що робили обструкцію, вийшли ще сильнійшими, а найсильнійшою до нового сойму прийшла т. зв. партія незалежности, яка домагаєть ся, аби з Угорщини зробити зовсім самостійну державу, яку з Австрією не лучило би нїщо білчше, лиш персональна унія, т. є. особа пануючого. Провідником тої партії є Франц Кошут, син того Кошута, що в 1848 р. був провідником революції на Угорщині. Не видячи иньшого виходу, угорський король почав нараджувати ся з провідниками поодиноких опозиційних клюбів, а навіть мусїв запросити до себе на нараду Франца Кошута. Що так упокорювати ся перед сином революціонера було для угорського короля не дуже приємно, розуміеть ся само собою.

Та поминувши всї ті особисті справи, найважнійше те, що на Угорщинї взяли верх ті політичні партії, які не хотять економічної злуки з Австрією і прутъ до самостійности своєї вітчини. Се дуже важне для будучности Австрії.

Між галицькими москвофілами

починає витворювати ся ґрупа молодих, які вправдї вважають Русинів за одно з Москалями, але стають по стороні поступової частини російської суспільности. Через се в москвофільскім таборі маленький шум. Та треба зазначити, що та ґрупа молодих не має на галицькім ґрунтї ніякої рації істнованя, бо коли вона справді схоче працювати для народного поступу, то мусить приняти мову того народу, для якого працювати — ме, то є мусить з'украінщити ся. Коли-ж вона лишить ся таки на москвофільскім становищи, то або її поступовість скінчить ся на словах, не перемінивши ся в діла, або зійде вона на те, на чім стоять старі москвофіли, то є на оборону найгірших російських порядків лише тому, що вони російскі і що не дають розвивати ся украïнству.

Старі москвофіли мають тепер богато роботи. З огляду на революційний рух Росії, мусять бідаки по своїх ґазетах доказувати, що Росія — се правдивий рай і що революцію роблять лиш вороги Росії, особливо-ж Жиди....

Очивидно, що не обходять ся і без того, аби від часу не вилаяти Украïнців за їх симпатії до революційного руху в Росії. І так коли руські посли до віденського парляменту надіслали на збори, на яких запротестовано против арештованя найвизначнійшого російського письменника Максима Горкого, також свій протест, „Галичанинъ" накинув ся на них з також поганою лайкою, що вони аж мусїли обжалувати його перед судом.

Старі москвофіли мають при тім, також чим тїшити ся, бо здобули для своєї роботи аж трьох князів церкви: митрополїта Шептицького і епископів Чеховича і Хомишина. Було се так. Під проводом сих трьох владик остає лїтературна фундація імени Михайла Качковського. Отже з тої фундації уділено запомогу звістному москвофільскому письменникови Богданови Дідицькому, запомогу ґазетам „Вѣночекъ" (друкуєть ся для дітий по російськи) і „Русское Слово" (се звісна москвофільска ґазета для селян), а також розписано конкурс на твори, написані російскою мовою. Се все зроблено під покровом і в присутности сих трьох владик, а Шептицький підписаний навіть яко голова фундації на відповідній заяві, надрукованій по російськи в „Галичанинї". З того можна вивести, що всї три владики годять ся на москвофільску аґітацію в Галичинї і вважають користною річю запомагати такі видання, як „Вѣночекъ" та „Русское Слово", бо ж инакше не приймали би проводу в фундації, яка запомагає ті видання. А найцікавійше те, що в тих виданях, особливо ж у „Рускім Слові", захвалюють ся православіє, а поборюють ся унію. Уніятські епископи ухвалюють запомогу для видань, які поборюють унію! — се в кождім разї цікавий випадок.

Та ще цікавійше те, що віяка з руських ґазет не відважила ся скритикувати сего поступку „князів руської церкви", яких руські політики люблять часами вважати також провідниками руського народу. Як котрий з тих „князів" зволить показати ся на якім руськім обході або кинути на яку публичну цїль пару сот корон із того величезного маєтку, який є властиво маєтком народу, то тоді всї ґазети виносять під небеса їх „великий патріотизм", але за те мовчать мов води в рот набрали, коли ті „князї" стають явно по сторонї москвофільства. Так з'їло нас рабство, що на сильних сьвіта сего не можемо обурювати ся, хиба кадити їм. Які-ж із вас раби, панове „опозиційні редактори! З того вашого мовчаня можна вносити, що так само мовчали би ви про кривду руського робучого народу, коли-б його кривдили руські дїдичі, руські урядники, коли б до нього стріляли підчас страйків на руську команду руські жандарми!...

22 лютого 1905 М. Л.

ДОПИСИ.

З Монесен, Па.

Тут в нашім місті Русини дуже беруть ся до просьвіти. Читальня отворить ся в короткім часї, а що до читальнї потрібне, есть вже готове. Так само Русинам було і есть прикро і ганьбою куповати від жида домашні потреби, як мясо і инші товари, на котрих жид, хотяй дає на книжку, то потому добре оциганить того, що не уміє рахувати і скілько лиш собі нарахує а наші люде мовчки платять за его лихий і непорядний товар. Щоб сему зарадити, наші два братя патріоти злучились въ одну компанію і заложили христіяньский бизнес „ґросерню".

Отже братя Русини памятайте о тім, і не запомагайте жидів, що так вас циганять і ошукують, але йдіть куповати до своїх братів, котрі вас совісно і добре обслужать.

Алексій Фіцович.

Зъ Cleveland, O.

Прегарне руске весѣле вôдбулось въ Клівеландѣ, О. дня 27-го Февруара. П. Юлій Васко взявъ чесну дѣвчину Розалію Чеґѣнь. На весѣльной гостинѣ, котра затяглула ся пôзно въ нôчь були: предсѣдатель мѣсцевого Союза в. 102. п. М. Чеґѣнь, предс. Нар. Слов. Сп. одб. 4., Мих. Рашь касіеръ церкви св. Й. Хрестителя и много другихъ, Нѣмцѣвъ, Чехôвъ, Англиковъ. Весѣле справлявъ братъ молодои п. М. Чеґѣнь. Такого весѣля клівеландскй Русины не памятають. Молодятамъ желаемъ многая лѣта.

Вас. Сейна. учѣвникъ.

Зъ Тервилъ, Конн.

За часъ побуту мого въ Тервилъ придалось менѣ бути вже не въ однômъ рускômъ домѣ не тôлько въ Тервилъ, але и поза Тервилъ, въ Ню Бритейнъ и Вотербери. Де тôлько прийти до руского дому всюды можь бачити образъ покôйного о. А. Бончевского, а декуды и по два, бо и бординґеръ мае его. Я думаю, що се значить, що тй люде любили о. Бончевского и шанують его память. Такъ, братя, вôнъ собѣ на тое заслуживъ, абы мы его шанували, бо вôнъ межи нами не вмеръ, вôнъ межи нами жие и дасть Богъ, що все буде жити. А чи знаете чимъ можемо поуказати ему бôльшу честь? Єсли собѣ запишемо выдавництво им. А. Бончевского »Слово«, котре вôнъ основавъ. Суть то дуже краснй поучаючй книжочки. Тому, братя, не гратьмо часу а учѣмъ ся, бо въ науцѣ сила.

Иванъ Парилякъ.

„SVOBODA"
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"
часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ ... $2.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ ... $1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу" черезъ Книгарню Шевченка ул. Чарнецького 26, Львôвъ.

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Мо... карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA"
Box 353,
SCRANTON, PA.

— Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Перше руске робôтниче вѣче въ Ню Йорку, судячи пôсля опису п. Зятика, не здѣйснило своихъ надѣй. Причинъ до сего много. Було оно скликане на скорѣ, безъ достаточного приготовленя, не було межь аранжерами его вôдповѣдныхъ силъ, не було ясной програмы, що и якъ робити, и т. п. Всежь таки самъ фактъ, що на вѣче зôйшлось 200 людей — є фактомъ знаменнымъ. Се значить, що люде вôдчувають потребу вѣчъ, потребу зборôвъ и спôльнои нарады про спôльнӣ справы. Треба лишь, щобы такӣ вѣча вôдбувалися частѣйше и щобы не трактовано за богато справъ вôдразу, якъ се було на послѣднôмъ вѣчу, а взяти одну справу и обговорити єѣ добре, а опôсля и въ житє ввести, дальше другу и т. д. Бажалось бы також, щобы аранжеры вѣча самӣ трохи попрацювали надъ собою — а не говорили такихъ рѣчей якъ се, що цѣсарь сказавъ: „вы мои дѣти, я кривдити васъ не дамъ, лишь выберѣть собѣ проводирôвъ — а проводирѣ рускій народъ запродують и зъ того вся бѣда такъ що народъ мусить ажь до Америки втѣкати." — Говорене такихъ и тимъ подôбныхъ рѣчей не просвѣчує а ще бôльше затуманює людей. Не менче непріємно вражає се, що на першôмъ рускôмъ робôтничôмъ вѣчу таку значну ролю вôдгравъ Полякъ, хочь и говорячій по руски.

Не говоримо сего тому, щобъ мы ненавидѣли когонебудь вже за те саме, що вôнъ Полякъ, але тому, що прикро намъ, що навить такои рѣчи якъ вѣче, Русины не годнӣ чи не хочуть зробити безъ того, щобы не вôддати почесного мѣсця чоловѣкови зъ чужои народности. Дивно намъ також, що, якъ видно було зъ вôдозвы вѣчевои, аранжеры вѣча не хотѣли на нѣмъ мати нѣкого иншого кромѣ робôтникôвъ, значить выключили вôдъ участи другихъ, такъ зв. інтелїґентôвъ. Чому? — О скôлько намъ вѣдомо, то всѣ поступовӣ люде (а такими безперечно повиннӣ бути робôтники) стремлять до того, щобы завести такій ладъ, дебъ не було нѣ робôтникôвъ, нѣ інтелїґентôвъ, а були однӣ лишь люде. Що бôльше, всюды бачимо, що чеснӣ люде, хочь и не робôтники (въ тôмъ значѣню якъ сего слова звычайно уживають) не лишь симпатизують робôтникамъ въ ихъ змаганяхъ до вызволу зъ теперѣшного ненавидного положеня, але пôдпирають сѣ змаганя, а денегде дають до нихъ починъ, ведуть ихъ, хочь и терплять всякӣ переслѣдованя зъ сеи причины а неразъ навить муки и смерть. Въ виду сего таке роздѣлюване робôтникôвъ вôдъ немногихъ інтелїґентôвъ, якихъ тутъ маємо, є непрактичне. Нашӣ рускӣ робôтники не повиннӣбъ боятись, щобы інтелїґенты накручовали ихъ „на путь неправедныхъ", божь тогдѣ робôтники будучи въ бôльшости могуть всегда зъ такими інтелїґентами зробити порядокъ и выключити ихъ зô свого кружка.

Въ кождôмъ однакъ разѣ треба тѣшитись, що робôтники самӣ власными силами урядили таке вѣче. Сподѣватись належить, що въ будучности такихъ вѣчъ буде бôльше та, що не буде на нихъ тихъ хибъ, якӣ были на першôмъ.

Внесокъ пенсилвенѣйского конгресмена Адамса, въ Вашинґтонѣ такій абсурдный, що пôсля нашои думки, нема найменчого сумнѣву, що вôнъ не перейде. Пôсля сего внеску малибъ власти допускати до Сполученыхъ Державъ лишь 80 тысячь людей рôчно.

Помимо сего однакъ, не завадило бы есьлибъ Русины и другӣ славяньскӣ еміґранты организувались полїтично и лучились разомъ, щобы опôсля недопустити до жадныхъ законôвъ кривдячихъ насъ несправедливо. Кажемо, организуватись треба намъ полїтично, черезъ те, що розумѣємо, що намъ треба выбирати американьскӣ паперы та творити полїтичнӣ клюбы, котрӣ опôсля лучились бы разомъ въ бôльшій полїтичній орґанізаціи. Розумѣє ся, що тӣ клюбы не могуть бути сего рода, щобы ихъ члены голосували на когонебудь за склянку пива и цигаро. Клюбы тӣ мусѣлибъ мати певнӣ сталӣ принципы.

Лишь така организація полїтична моглабъ насъ ухоронити передъ несправедливыми законами. Всякӣ меморіялы, петиціи и т. п. если не поперті силою полїтичною, не будуть варта и торбы сѣчки, бо нѣхто зъ ними рахуватись не буде. Чи такӣ организаціи можливӣ — трудно вгадати — все-жь таки варта, щобы проводирѣ рôжныхъ славяньскихъ народôвъ надъ симъ застановились.

— —

Въ „твердорусскôй" парафіи щось варить ся. Деякӣ члены „Общества" невдоволенӣ „Правдою" и компаніею, котра выдає газету. Такъ бодай намъ доносять. Що зъ того дальше выйде — побачимо.

Перше Руске робôтниче вѣче Ню-Йоркскихъ Русинôвъ

вôдбуло ся дня 11-го Марця 1905 въ Progress Assembly rooms въ Ню-Йорку въ присутности около 200 людей. Вѣче отворивъ предсѣдатель скликуючого комітету п. П. Ярема, котрый по вôдчитаню програмы того вѣча попросивъ зôбраныхъ, щобы выбрали собѣ предсѣдателя до переведеня вѣча. По малôй перервѣ зôбрани покликали на предсѣдателя п. Корпана на що п. Корпанъ згодивъ ся, а забравши мѣсце яко предсѣдатель подякувавъ зôбранымъ за довѣрє и промовивъ до нихъ поясняючи що то нашъ народъ бувъ колись найславнѣйшій зъ помѣжъ усѣхъ славяньскихъ народôвъ, мавъ своихъ князѣвъ, воєводôвъ та гетьманôвъ, и якъ нашъ народъ бувъ забраный польскимъ королемъ, якъ потôмъ польскӣ паны знущали ся надъ бѣднымъ рускимъ народомъ. Ажь коли Галичину забравъ Нѣмецъ (Австрія), казавъ п. Корпанъ, тогдѣ то нѣмецкій цѣсарь сказавъ до Русинôвъ: „Вы мои дѣти и кривдити васъ не хочу, тôлько выберѣть собѣ своихъ опѣкунôвъ." Але щожь зъ того коли опѣкуны нашӣ насъ запродують, а намъ якъ зле поводилось такъ и поводить ся. Народъ видячи, що му лѣпше не буде еміґрує въ чужину до вôльной землѣ Вашінґтона, то есть до Америки. По тôй промовѣ до зôбраныхъ покликавъ на часъ вѣча двохъ секретарôвъ п. Якова Коду и п. Мохнацкого.

Перша точка програмы була, щобъ всѣхъ Русинôвъ ню-йоркскихъ, котрӣ походять зъ Галичины з'єдинити въ одно товариство, щобы тымъ робомъ запобѣчи дотеперѣшнымъ сваркамъ та роздорамъ на розмаитӣ партійки, бо при злудѣ бурдею могли бôльше що вдѣяти. За тымъ промовлявъ п. Теодоръ Гузель. Бесѣда його була може й добра тôлько то бувъ клопотъ, що за тихо дуже промовлявъ, такъ що люде сидячӣ трохи далѣ вôдъ бесѣдника не могли нѣчого чути и розумѣти. Другій бесѣдникъ зъ ряду, що говоривъ о другôй точцѣ програмы бувъ Franciszek Przestrzelski, Полякъ, але говоривъ по руски. Вôнъ вказувавъ Русинамъ въ Ню-Йорку и взагалѣ всѣмъ въ Америцѣ, якъ то другӣ народы въ Америцѣ поступають и якъ собѣ повагу робять у Американцѣвъ. За примѣръ взявъ Полякôвъ, що они мають великӣ орґанізаціи, якъ примѣромъ „Zjednoczenie", котре вчислить кôлька десять тысячь членôвъ и другӣ ему рôвнӣ. А Русины мають такъ якъ нѣчого, бо мають лишь пару организацій, котрӣ такъ суть малӣ, що навѣть нѣхто зъ чужихъ людей не звертає на нихъ жадной уваги, а и тӣ не суть въ згодѣ, и если будуть все такъ поступати якъ доси, то нѣколи до нѣчого не дôйдуть. Дальше сказавъ бесѣдникъ, що пора вже наспѣла, щобы Русины ню-йоркскӣ злучили ся въ одну робôтничу спôлку и яко братя безъ рôжницѣ переконань заложили собѣ рускій народный домъ въ Ню Йорку, въ котрôмъ бы могли мати сходины и клюбы полїтичнӣ и надъ котрымъ то домомъ моглабы и руска синьожовта фляґа повѣвати такъ, якъ повѣвають по другихъ народôвъ народныхъ домахъ тутъ въ Америцѣ. Дальше сказавъ, що при такôмъ домѣ могли бы мати Русины и „бюро працѣ", котре бы могло давати мѣсця, роботы, також въ домѣ тôмъ мали бы мѣсця на свои мітинґи. Дальше просивъ, щобы бувъ выбраный комітетъ, щобы ся тымъ могъ заняти; бесѣдникъ за тую бесѣду удостоивъ ся грôмкихъ оплескôвъ. По тôмъ зачалась дескусія хто має бути выбраный до комітету. Зôбрани зачались переговорювати, що хотяй всѣ суть зъ Ню-Йорку то таки не знають хто бы бувъ вôдповѣдный на такій урядъ. По малôй перервѣ предсѣдатель вѣча поставивъ внесене, щобы зо всѣхъ товариствъ и братствъ рускихъ въ Ню-Йорку выбрали по трехъ людей до сего комітету и попросивъ чи присутнӣ на тое годять ся, на що всѣ закричали, що такъ. Братства, якӣ були споминанӣ, суть слѣдуючӣ: Товариство Запорожска „Сѣчь", Товариство „Зоря", Тов. „Им. Ив. Наумовича и Братство „св. Володимира". Про братство св. Андрея не згадовано, мабуть о нѣмъ не знали, чи може знали, але боялись радикалôвъ. Дальше предсѣдатель вѣча зачавъ выкликувати по трохъ членôвъ зъ кождого братства и уставляти ихъ въ рядъ, щобъ зôбранӣ ихъ бачили. Коли вже все тое скôнчилось, п. Тарнавскій попросивъ о голосъ и сказавъ, що се не добре, щобы тôлько братства мали людей въ комітетѣ. Вôнъ оправъ ся на тôй засадѣ, що вѣче не есть скликане тôлько для братствъ, але для цѣлого загалу, тожь и комітетъ повиненъ бути выбраный загальный, на що всѣ зновъ пристали, и предсѣдатель тому не протививъ ся. Тогды предсѣдатель возвавъ зôбраныхъ, щобъ собѣ комітетовыхъ выбрали, що й стало ся. Опôсля предсѣдатель попросивъ, щобы котрӣ хотять до тои спôлки робôтничои належати прийшли до стола и дали ся записати. И зачавъ ся списъ; зô спису дôзналисьмо ся, що на 200 людей 95 далось записати, решта була противна, або не хотѣли нѣчого зъ тою спôлкою мати. Видячи, що тое все не иде такъ якъ бы мало бути зачалась дескусія, щобы Русины зробили контракторску спôлку, котра мала бы збирати шеры по 25 долярôвъ, а коли бы ся назбирало 1000 долярôвъ, тогды бы тота спôлка могла выняти домъ (взяти на lease) щобы Русины мали де мешкати. На долѣ такого дому могли бы мати ґросерню, бучерню и галю на мітинґи. Але до сего комітетъ не бувъ выбраный и дискусіи жадной надъ тымъ не було, хто и якъ має ся тымъ заняти.

Потôмъ предсѣдатель попросивъ тыхъ, що дали ся записати до робôтничои спôлки, щобы кождый заплативъ по 15 центôвъ яко вкладку на Народный Домъ. Єще мушу дати читателямъ „Свободы" до вѣдомости, що було говорено и за фондъ запомоговый то есть такій, що если бы потрѣбно якого Русина спомочи, то зъ того фонду.

Що до бесѣдникôвъ то говорили по найбôльшôй части п. Корпанъ, п. Т. Гузель, Franciszek Przestrzelski, п. Мучко, п. Касѣньскій, п. Тарновскій, п. Ярема. Зъ помѣжъ зôбраныхъ мало хто що говоривъ, що надавало вѣчу не дуже оживленый характеръ.

Отъ такъ выглядало перше руске робôтниче вѣче въ Ню Йорку. Все те, що я тутъ написавъ есть такъ якъ було на вѣчу. Може хто стане потôмъ мудрѣйшій або глупшій. Я зô своеи стороны даю нагану скликуючому комітетови за те, що не дали жадной програмы до часописей анѣ навѣть не дали жадному прибувшому друкованои програмы.

Черезъ се вѣче було тихе, бо нѣхто не знавъ наперѣдъ о чôмъ буде ся говорити. Чому такъ зроблено не знаю, чи тому, що хотѣли ся зробити щось такого, що вже другӣ давно о тôмъ радили и навѣть дали початокъ, чи зъ недосвѣду комітету. Прецѣнь було говорено о любви и згодѣ тожь не спôдѣюсь, щобы думано о помстѣ. Зъ того всего суджу, що вѣче нюйорске овочу для нюйорских Русинôвъ не принесе.

New York, March 12, 1905.
Павло Зятикъ.

Американьскі гаразды.

Въ Америцѣ досыть добре молодымъ людямъ, сильнымъ та здоровымъ, що годнӣ робити просту, тяжку роботу. Такихъ радо приймають тутешнӣ капіталисты до роботы и платять имъ лѣпшу платню якъ въ Европѣ. Але бѣда такому, хто хочь молодый, але не привыкъ або не годенъ робити тяжкои роботы. Ще гôрша бѣда людямъ не молодымъ вже. Деякӣ фабрики, примѣромъ, не дадуть роботы чоловѣкови, що має выше 45 лѣтъ або навить выше 40. Се дотычить не лишь тыхъ робôтникôвъ, що въ старшôмъ вѣцѣ тутъ зъ краю приходять, але и тахъ що прийшли за молоду а тутъ постарѣлись. На доказъ сего приводимо листъ одного зъ нашихъ читателѣвъ, чоловѣка розумного, тверезого, котрый на наше запитане чому не предплачує просвѣтныхъ книжочокъ, ось що вôдписує:

„Хотѣвъ быиъ дуже бути передплатникомъ руского выдавництва »Слово«, але бракъ гроша не позваляє менѣ на се. Хто знає якӣ тутъ у насъ заробки, той може смѣло сказати, що добрӣ, але не для такого якъ я! Я есьмъ чоловѣкъ уже старый, робити уже такъ не здужаю, а до того маю численну родину, то менѣ трудно заробити на конечнӣ потребы фамилійнӣ. Належу до двохъ организацій „Союза" и „Соединенія" и то всьо треба зъ двохъ рукъ оплатити, кромѣ того харчъ, обувь, одѣнє, опалъ и т. д. Прийде пейда и нѣтъ ничь въ ковертѣ, бо ся выбрало чекъ напередъ, а мусъ брати всьо въ сторѣ, що належить до компаніи, бо другого нѣтъ. То мое положене дуже лихе; чоловѣкъ старый, хоть коли захорѣє, такъ и я фізично не чуюсь добре, матеріяльно такъ само, и така бѣда. Я вже давно мавъ дяку на »Слово«, але, якъ то каже пословиця: „рада бы душа до раю, але грѣхи не пускають."

Такӣ то гаразды въ Америцѣ.

По другихъ краяхъ, де робôтники выбирають до соймôвъ и другихъ тѣлъ законодатныхъ своихъ робôтничихъ послôвъ, тамъ ухвалюють права пôсля котрыхъ робôтникъ, если окалѣчѣє або постарѣєсь въ роботѣ, дôстає пенсію. У насъ, въ Америцѣ, того нема, бо тутъ робôтники навить американьскӣ, ще не навчились того розуму, щобы выбирати своихъ робôтничихъ заступникôвъ, але за склянку пива та грошѣ выбирають и послами и урядниками всякихъ републиканьскихъ та демократичныхъ дерунôвъ, що опôсля друть зъ нихъ шкôру для свои корысти.

Але є надѣя, що коли вже добре здруть зъ нихъ шкôру, то и американьскій робôтникъ опамятаєсь а за нимъ и нашъ, та стане домагатись своихъ правъ.

Питане лишь, чи не буде тодѣ за пôзно?

Заворушеня въ Росіи.

Петербургъ 5. Нынѣ панувавъ тутъ надъ сподѣване цѣлковитый спокôй. На улицяхъ збирали ся справдѣ громады робôтниковъ, але поліція розганяла ихъ не уживаючи навѣть оружія. Великій князь Алексій вôдъѣхавъ нынѣ до Франціи, де забавить довшій часъ.

Лондонъ 6. Доносять тутъ, про велике непорозумѣне мѣжь царемъ а міністрами. Именно минувшои пятницѣ мавъ выдати царь автократичный маніфестъ, про котрый довѣдали ся міністры доперва зъ часописей. Тогдѣ заявили они президентови Виттому, що складають свôй урядъ, позаякъ не хочуть брати на себе вôдвѣчальности за той маніфестъ, котрый выдавъ царь не порозумѣвши ся зъ ними. Коли царь о тôмъ довѣдавъ ся заявивъ міністрамъ, що вôнъ готовъ пôдписати рескриптъ скликуючій репрезентантôвъ народа.

Парижъ 6. Російскій міністеръ рôльництва Ермоловъ предложивъ цареви плянъ реформы ряду въ Росіи. Плянъ сей выглядае такъ: Покликати делеґатôвъ зô всѣхъ провінціональныхъ земствъ, котрй бы обдумали форму правлѣня, котрабы стояла на сторожи самодержавія, а также въ важныхъ потребахъ малабы залагоджувати домаганя народа. Той парляментъ не называвъ бы ся Земскимъ Соборомъ, але бувъ бы иначе комітетомъ, або комісією, котра бы складала ся зъ заступниковъ народа и законодатного тѣла. Всѣ законы и ухвалы того парляменту мусять бути перше потверджені царемъ, заки зôстануть правосильнй. Буджетъ себъ-то выдатки державы на удержане царского дому и членôвъ царскои родины, не смѣють бути предметомъ бесѣдъ въ тôмъ парляментѣ. Парляментъ сей мае основно заняти ся справою свободы пресы, усуненемъ цензуры, также мае урегульовати обовязки и права студентôвъ и мае постановити що до заведеня шкôлъ по селахъ и що до примусового посиланя дѣтей до школы. Кошта удержаня тыхъ шкôлъ мають поносити зарôвно всѣ станы, а не якъ дотеперь лишь селяне. Такожь мають бути зменшенй податки для бѣдныхъ посѣдачѣвъ ґрунтовыхъ. Мае бути поправлена доля робôтничои клясы, мае бути заведена примусова асекурація вôдъ выпадкôвъ. Мають бути установленй инспекторы, котрй що року будуть розслѣджували положене робôтникôвъ. Такожь мае бути дозволене выконуваня національныхъ и релігійныхъ правъ.

Бялистокъ 6. Замордовано тутъ шефа поліціи, котрый силою хотѣвъ приневолити страйкуючихъ робôтникôвъ до роботы.

Петербургъ 6. Бôльша половина тутешныхъ робôтчикôвъ страйкуе. Комісія зъ сенаторомъ Шидловскимъ на чолѣ не може нѣчого вдѣяти, бо робôтники не мають до неи жадного довѣря.

На Кавказѣ заворушеня не устають, але прибирають щоразъ грôзнѣйшй розмѣры. Страйкуе около 130 тысячь робôтникôвъ. Бійки зъ вôйскомъ и поліцією суть на порядку дневнôмъ. Кождого дня е много убитыхъ и раненыхъ.

Петербургъ 7. Комісія именована царемъ пôдъ предсѣдательствомъ Шидловского зôстала розвязана, позаякъ она выкликувала лише бôльше огôрчене середъ робôтникôвъ. Такожь робôтники вагають ся выбирати зъ помѣжь себе свобôдными голосами делеґатôвъ, позаякъ если не выберуть тыхъ, котрыхъ имъ вказала поліція, то иньшихъ сейчасъ арештують и яко ворохобникôвъ замикають въ тюрму. Робôтники завзывають всѣхъ до того страйку и домагають ся вôдъ правительства полѣпшеня матеріяльного быту и свободы на робôтничй орґанізаціи. Теперь страйкуе въ Петербурзѣ 120 тысячь робôтникôвъ.

Варшава 7. Страйкъ служниць, котрый наставъ тутъ вчера, нынѣ вже покôнчивъ ся. Причиною сего было те, що поліція многй страйкуючй дѣвчата выбила нагайками, въ сей способъ нагнала страху другимъ, и страйкъ нагло закôнчивъ ся.

Петербургъ 8. Въ середущôй Росіи и на Украинѣ приходить до що разъ бôльшихъ заворушень сѣльского народа. Уоруженй товпы селянъ нападають на помѣщикôвъ. Деякй часописи радять зъ безвзглядною строгостію карати ворохобникôвъ, щобы не допустити до бôльшихъ заворушень.

Страйкъ въ Петербурзѣ не змѣнивъ ся. Въ фабрицѣ кораблѣвъ приступили до страйку всѣ робôтники, позаякъ поліція арештувала чотырохъ робôтникôвъ, котрыхъ выбрано делеґатами. Завтра мають урядити робôтники велику демонстрацію, и мають домагати ся выпущеня на волю арештованыхъ.

Война на Далекôмъ Сходѣ.

Токіо 5 марта. Всѣ вступнй обороты Японцѣвъ покôнченй, а теперь неминуча е рѣшаюча битва. Ситуація е слѣдуюча:

Японське праве крило посунуло ся геть ажь пôдъ Фушунъ, де находить ся лѣве крыло російске, котре боронить вступу до Мукдена.

Росіяне выбудовали зелѣзну дорогу зъ Мукдена до Фушунъ и ту позицію уважають за дуже важну. Дальшй вѣсти доносять, що Японцѣ вже недалеко Фушунъ, и що тамъ веде ся теперь завзята битва. Ґен. Куропаткинъ выславъ пôдъ Фушунъ дуже сильнй резервы.

Рôвночасно лѣве крыло японське пôдъ командою ґен. Ноґі зъ пôдъ Порту Артура натискае Росіянъ зъ заходу и обходить ихъ зъ заду. Японцѣ заняли тамъ дуже важнй позиціи коло Сінмінтумъ и переловлюють Росіянамъ довôзъ живности.

Дальшй вѣсти доносять, що оба японскй крыла заходять Росіянъ зъ заду, такъ що имъ грозить окруженє. Знатоки военнй кажуть, що одинокимъ ратункомъ для Куропаткина булобы въ той хвилѣ, еслибы безпроволочно цофнувъ ся дальше на пôвнôчь вôдъ давши Мукденъ Японцямъ.

Страты Росіянъ въ тыхъ послѣднихъ битвахъ суть величезнй. Японцямъ попало въ руки много военныхъ добычей.

Вашінґтонъ 5. Доносять тутъ, що японське вôйсько находить ся пôдъ Фушанъ и що веде ся тамъ теперь завзята борба. Страты по обохъ бокахъ суть незвычайно великй.

Петербургъ 5. Ґен. Куропаткинъ доносить про атаки Японцѣвъ, котрй однакъ всѣ зôстали вôдпертй. Ґен. Шатиловъ и полковникъ Ґурко зôстали вчера раненй. „Передна сторожа неприятеля, котра обôйшла наше праве крыло, показала ся на дорозѣ мѣжь Мукденомъ а Сінмінтінґъ въ вôддаленю 5 миль вôдъ Мукдену. Въ суботу рôвно зô всходомъ сонця заняли Японцѣ Сучудзяну и по горячôй битвѣ здобули Санпанпу."

Мукденъ 5. Цѣлый день можна было тутъ чути непрерывный гремѣтъ пушокъ. Обѣ стороны засипували ся шрапнелями. Погода гарна, але дуже холодна.

Нючванґъ 5. Доносять тутъ Китайцѣ, що Росіяне попалили всякй засобы въ Мукденѣ и готовлять ся до опущеня мѣста. Праве російске крыло находить ся въ великôмъ небезпеченьствѣ, а на лѣвôмъ крылѣ мали Росіяне вôднести побѣду.

Лондонъ 6. Доходять тутъ телеґрафічнй вѣсти, що ґен. Оку і Ноґі, команданты лѣвого японского крыла загнали Росіянъ ажь пôдъ Мукденъ. Передовсѣмъ мали вызначити ся тй вôддѣлы, що прийшли тутъ зъ пôдъ Порту Артура. Такожь доносять, що ґен. Ноґі мае отверту дорогу до самого Мукдена.

Петербургъ 6. Доходять тутъ вѣсти, що ґен. Куропаткинъ ударивъ на центрумъ японськои арміи. Страшна битва лютуе на цѣлôй линіи. Зъ вѣстей якй тутъ безустанно доходять можна догадувати ся, що Куропаткинови удало ся здержати лѣве крыло японськои арміи, котре пôдъ проводомъ Ноґі посувало ся впередъ. Найбольша рѣзня была коло Мачяпу, де мало згинути 23.500 Росіянъ и 40.000 Японцѣвъ.

Здаеть ся, що японська армія вже близька вычерпаня всѣхъ своихъ силъ. Вôйско ґен. Ноґі вже два дни не дôстало нѣчого ѣсти.

Токіо 6. Вôдъ минувшои пятницѣ японьске лѣве крыло безъ впину посувае ся напередъ. Росіяне цофають ся въ великôмъ непорядку. Онѣ кидають оружіе и тяжку одѣжь, щобы себе облегчити. Японцѣ змѣряють просто на Мукденъ, и заходять до около російску армію. Мимо того що Росіяне ставляють завзятый опôрь, Японцѣ дуже скоро посувають ся на передъ. Російскôй арміи грозить те, що Японцѣ окружать еѣ доокола и цѣлковито знищать, если Куропаткинъ не цофне ся въ часъ геть далеко на пôвнôчь. Въ битвѣ бере участь 300 тысячь російского вôйска.

Нючванґъ 6. Надôйшла тутъ вѣсть, що армія Куропаткина зôстала окружена доокола Японцями. Зô всходу окружили ихъ вôйска Курокого, а зъ заходу Ноґі, въ сей способъ, що ихъ патрулѣ зôйшли ся на задахъ арміи Куропаткина. Если Куропаткинъ не выдôстане ся зъ того перстеня, въ такôмъ случаю грозить його арміи цѣлковита заглада.

Петербургъ 7. Пôсля найновѣйшихъ вѣдомостей, нынѣшнй битвы берутъ злый оборотъ для Росіянъ. Російске центрумъ зôстало розбите. 13 обляжничихъ арматъ попалось въ руки Японцѣвъ, а взагалѣ всьо вказуе на те, що Росіяне програли битву.

Токіо 7. Росіяне готовлять ся опустити Мукденъ и Фошунъ и цофнути ся до прорѣзу Те. Пôдъ Фушунъ боронять ся Росіяне дуже завзято, однакъ, щобы охоронити свое вôйско вôдъ атакôвъ надъ рѣкою Чаке, мусять цофнути ся. Нынѣшнй битвы берутъ оборотъ некорисный для Росіянъ.

Мукденъ 7. Битвы доокола Мукдену розпочали ся нынѣ рано середъ здвоенои енергіи. Передовсѣмъ страшный огонь артилеріи 30.000 Японцѣвъ заняло дуже важнй позиціи въ вôддаленю 5 миль вôдъ Мукдену.

Петербургъ 7. Щезли тутъ всякй надѣѣ на побѣду Куропаткина. Положене російскои арміи въ послѣдныхъ 24 годинахъ было розпучливе. Найбôльше небезпеченьство грозить правому російскому крилови. Зô страшнымъ завзятємъ ведено вчера цѣлый день борбу. Всѣ резервы були въ огню. Ґен. Кавльбарсъ особисто кермувавъ своимъ криломъ, однакъ тримавъ ся оборонной тактики. Ходять поголоски, що ґен. Куропаткинъ въ послѣднôй хвилѣ давъ розказъ до вôдвороту. Побоюють ся тутъ, чи сей розказъ до вôдвороту не зôставъ выданый за пôзно. Доносять тутъ также, що японьскй крѣпостнй пушки, котрй спровадили зъ пôдъ Порту Артура пôдъ Мукденъ, наносять страшнй шкоды Росіянамъ. Если удасть ся Японцямъ побити ґенерала Кавльбарса, то въ такôмъ разѣ армія Куропаткина зôстане окружена, еѣ вôдворотъ вôдтятый а тымъ самымъ цѣла армія або зôстане знищена, або буде мусѣла пôддати ся.

Токіо 8. Росіяне зôстали цѣлковито побитй. Такъ доносять послѣднй вѣсти зъ поля битвы. Польный маршалокъ Ояма телеґрафуе, що нынѣ рано Росіяне зачали утѣкати, а Японцѣ пустились въ погоню за ними. Вчера въ ночи опустили Росіяне свои позиціи надъ рѣкою Чаке и безъ впину цофають ся на пôвнôчь. Японьска пѣхота гонить за утѣкаючимъ неприятелемъ. Передъ своимъ вôдворотомъ запалили Росіяне всѣ свои припасы, котрй горѣли цѣлу нôчь. Упадокъ Мукдена е неминучій.

Вашінґтонъ 8. Урядова депеша зъ Токіо доносить, що Японцѣ вôднесли величезну побѣду, и що Росіяне цофають ся на пôвнôчь. Втраты по обохъ бокахъ суть незвычайно великй.

Гарбинъ 8. Велика японьска кольона стоить пêдъ Мукденомъ. Японцѣ засыпують Мукденъ страшнымъ градомъ гранатôвъ.

Петербургъ 8. Нынѣ вечеромъ, пôсля телеґрамъ одержаныхъ зъ поля битвы, прийшовъ ґенеральн. штабъ до пересвѣдченя, що Куропаткинъ програвъ битву, але до того зôставъ окруженый, и або армія його выгине, або буде мусѣла пôддати ся.

Парижъ 8. Ходять поголоски, що фльота Рождественского, котра доплила вже до Мадаґаскару, не удасть ся вже на теренъ военный, позаякъ зôстала вôдкликана до краю.

Токіо 10. Нынѣ рано о десятôй годинѣ заняли Японцѣ Мукденъ. Фушунъ заняли вчера вечеромъ. На горбкахъ на пôвнôчь вôдъ Фушунъ лютуесь еще битва. Польный маршалокъ Ояма телеґрафуе: Нынѣ рано о 10 годинѣ занялисьмо Мукденъ. Нашъ плянъ окружити неприятеля, котрый вже довшій часъ выконувалисьмо, нынѣ зôставъ увѣнчаный успѣхомъ. Въ многихъ мѣсцяхъ въ околици Мукдену битва еще не устала. Маемо дуже много полоненыхъ Росіянъ, здобулисьмо величезне число оружія, амуніціи, засобôвъ и иньшихъ военныхъ матеріялôвъ. Головна російска армія цофае ся въ напрямѣ до рѣки Гунъ.

Инковъ 10. Нынѣ рано о десятôй годинѣ упавъ Мукденъ. Росіянъ огорнула велика тревога. Японьскй добичѣ въ людяхъ и знарядахъ незвычайно великй. Найбôльше кровава битва лютуе еще теперь въ околицѣ Мукдену.

Нючванґъ 10. Зъ певного жерела доносять, що російска армія дуже здеморалізована и въ непорядку цофае ся на пôвнôчь въ горы. Росіяне въ многихъ мѣсцяхъ будують земнй окопы, и въ сей способъ здержують Японцѣвъ, котрй гонять за ними. Доси не прийшло еще до бôльшои битвы мѣжь Японцями а задною сторожею Росіянъ. Черезъ колька день не будуть могли Росіяне стати опôръ Японцямъ, а тому, що въ гористôй околици, куда утѣкають, дуже трудно о живности. Страты по обохъ бокахъ суть незвычайно великй. Майже всѣ російскй тяжкй арматы и много пôльныхъ попалось въ руки Японцѣвъ. Росіяне цофають ся правдоподôбно до Фушунъ, щобы вôдтакъ утечи на пôвнôчь.

Петербургъ 10. Про упадокъ Мукдену наспѣли тутъ телеґрамы лише вôдъ кореспондентôвъ, вôдъ Куропаткина нема жаднои вѣсти дотеперь. Взагалѣ російске правительство не допускае, щобы въ часописяхъ, представити правдивый станъ арміи Куропаткина, а старае ся удержати весь загалъ въ блуднôмъ понятю. Однакъ мѣжь народомъ нема довѣря до добрыхъ успѣхôвъ въ вôйнѣ, а невдоволене зъ кождымъ днемъ зрастае. Кружать поголоски, що царь по послѣднôмъ пораженю Росіянъ постановивъ за всяку цѣну вôйну перетягнути, зобрати нову армію, и доти бороти ся, доки Японцѣ не зôстануть цѣлковито знищенй. Однакъ годѣ думати о переведеню того пляну, позаякъ внутрѣшнй заворушеня въ Росіи не позваляють высылати вôйско зъ краю, а также покликуване новыхъ резервістôвъ выкликало бы еще бôльше невдоволене середъ народа.

Парижъ 10. Говорять тутъ, що вôдворотъ Куропаткина не е такій тяжкій, що вôнъ мае три дороги до вôдвороту, на котрый бувъ давно вже приготованый. Говорять дальше, що до рѣшучои битвы прийде пôдъ Гарбиномъ, де также концентрують Росіяне свои резервы и пôдмоги. Армія Куропаткина задержить ся пôдъ Телінґъ где находять ся сильнй укрѣпленя. Японцѣ котрй суть цѣлковито змученй и вычерпанй, не будуть могли якъ слѣдъ гонити за утѣкаючими Росіянами.

Лондонъ 10. Англійскій кореспондентъ доносить, що ґен. Куропаткинъ зôставъ вôдпертый зъ пôдъ Фушунъ и що російске центрумъ зôстало цѣлковито знищене. Той самый кореспондентъ доносить, що 200.000 російского вôйска зôстало окружене Японцями зô всѣхъ сторôнъ, и що грозить имъ цѣлковита заглада.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель — КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.
Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Мѣсто-предсѣдатель........С. Митренко OLYPHANT, PA.
Заст. секретаря........Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.
Заст. касіера..........А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радні:
А. Валѣвскій..............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій..............Trauger, Pa.
К. Кобанъ..................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока.................Plymouth, Pa.
Иванъ Пырлякъ........Terryville, Conn.

Ихъ заступники:
Ив. Сенько....................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко..............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій............Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:
О. А. Улицкій............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій.......McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь..............Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:
о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N. J.

ЄСЛИ на [illegible] вас є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшій пояснения и пришле потрѣбнѣ рѣчи.

До вѣдомости

секретарямъ братствъ, що належать до Союза.

Выказы мѣсячні треба посилати до головного секретаря вразъ зъ чеками або моніордерами на грошѣ, тôлько що на моніордерахъ треба выписувати имя касіера Alex Sharshon, Treas. L. R. N. U.

По декларації, грамоты, вôдзнаки, статуты, книжочки до записуваня мѣсячного и т. п. рѣча треба писати до головного секретаря.

Списъ новоприступившихъ, померших або выступившихъ членôвъ треба посилати до головного секретаря.

До редакціи „Свободы" треба засылати квиты на посмертне, адресы новоступившихъ, выступившихъ або померших членôвъ а также всѣ змѣны адресôвъ. Въ листахъ все треба написати докладно до якого братства (вôддѣлу) членъ належить.

Адресъ головного секретаря є: Mr. S. Jadlowski, Box 76, Jersey City, N. J.

Адресъ „Свободы" такій:
Svoboda,
Box 353, Scranton, Pa.

БАЧНÔСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и вôддѣлôвъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головнôй Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутôвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступаючихъ членôвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсцевыхъ братствъ, и що тая ухвала не перейшла, длягого установляе ся, щобы братства и вôддѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдуе:

Вôдъ 16 до 20 лѣтъ скôнченыхъ безъ вступного;
Вôдъ 21 до 25 лѣтъ скôнченыхъ вступне 25 цнт.;
Вôдъ 26 до 30 лѣтъ скôнченыхъ вступне 50 цнт.;
Хто мае 31 лѣтъ скôнченыхъ вступне 75 цнт.;
Хто мае 32 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.00 доляра;
Хто мае 33 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.25 дол.;
Хто мае 34 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.50 дол.;
Хто мае 35 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.75 дол.;
Хто мае 36 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.00 дол.;
Хто мае 37 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.25 дол.;
Хто мае 38 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.50 дол.;
Хто мае 39 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.75 дол.;
Хто мае 40 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.00 дол.;
Хто мае 41 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.50 дол.;
Хто мае 42 до 45 лѣтъ скôнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне всѣ братства и вôддѣлы Р. Н. С. мають побирати вôдъ ново приступаючихъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:
К. Кирчôвъ, предс.
С. Ядловскій, секр.
А. Шаршонь, касіеръ.

Рухъ

въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя въ Seymour, Conn. буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Мартѣ въ вѣцѣ вôдъ 16-ять до 30-ять лѣтъ безъ вступного а вôдъ 30 до 45 лѣтъ за половину вступного. Мітинґи вôдбувають ся въ послѣдну Суботу мѣсяця въ Джерменъ Гали на 3-й улици.

Гр. Карлякъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Й. и П. въ Jessup, Pa., вôддѣлъ 20 Р. Н. Союза, выбрало слѣдуючій новый урядъ на рôкъ 1905: Иванъ Станковскій, предсѣдатель; Демко Хованець, заступ.; Денисъ Вислоцкій, секретарь братскій; Осипъ Савка, касіеръ; Яковъ Недоростокъ и Петро Фецѣна, опѣкуны хорыхъ; Петро Криницкій, Мих. Августиньскій и Ив. Нагôрный, контрольоры; Ив. Кича, капитанъ; Ив. Гарбера, господарь; Ив. Сенько, секретарь Союза.

ОГОЛОШЕНЄ.

Єсли яка мѣсцевôсть, де нема руского гр. к. священика, желала бы собѣ вôдправити св. великодну сповѣдь у себе, то може зголосити ся чимъ скорше до мене, а я на просьбу могу выслати священаик на 1 або 2 дни. Адресувати:
Rev. Nicholas Pidhorecki,
59 Gautier Ave., 10—12
Jersey City, N. J.

Где єсть?
Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу ґазету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене напередъ.

ДЕ Є?

Мôй братъ Йосифъ Свантко, родомъ зъ Котанѣ, повѣта Ясло. Приѣхавъ до Америки 4 мѣсяцѣ тому назадъ. Хто знае де вôнъ є, зволить написати на адресу:
Andrew Swantko,
Malleable Iron Co.
Watervliet, N. Y.

ДЕ ЄСТЬ?

Грицъ Дудра, родомъ зъ Лосѣ, въ Галичинѣ. Хто бы о нѣмъ знавъ зволить написати на адресъ:
Mr. Al. Trembacz,
355 Nepperhan ave.
11— Yonkers, N. Y.

Молодець

лѣтъ 21, котрый мае добру роботу и готôвки около 1000 долярôвъ, хотѣвъ бы ожепитись зъ чеспою рускою дѣвчиною, маючою лѣтъ вôдъ 15 до 20. Котра дѣвчина желала бы собѣ по Великодни выйти замужь, пай пише на адресу:
Michael Roman,
Mahanoy Plane, Pa.

ЧИТАЙТЕ!

Вже вышла десята книжочка „Слова" и мѣстить въ собѣ цѣкаве оповѣдане:

„Заверненый Грѣшникъ".

Є се оповѣдане про одного старого, дуже скупого, та захланного чоловѣка, котрого задля его захланности навить зъ пекла выкинули. Є тамъ описано также якъ той чоловѣкъ бувъ на другôмъ свѣтѣ, якъ бувъ въ пеклѣ, що тамъ бачивъ, якъ его судили и т. п.

Передплата на „Слово" выносить **на рôкъ $1.50.**

Безъ грошей книжочокъ „Слова не высилаесь нѣкому.

Доси вышло 10 книжочокъ.

Хто хоче записати собѣ „Слово", нехай выпише на понисшôй картцѣ що треба, вытне еѣ и зашле на адресу: „SLOVO"
Box 353, Scranton, Pa.

Я..
замешкалый (подати докладный адресъ)..........
....
.... число
улиця .... посилаю $1.50 на
просвѣтні книжочки „Слово".
Прошу менѣ ихъ посилати вôдъ.......числа.

На продажь

168 акрова фарма, зъ того 40 акрôвъ пôдъ управою, решта пасовиско и твердый лѣсъ. Черезъ фарму переплывае рѣка. До фармы належить садъ, два домы, оденъ зъ 9 а другій зъ 3 комнатами, кузня, велика стайня, що змѣстить 7 коней, 7 коровъ и 50 овець, плуги, бороны, 2 возы, 2 саней, колтівейторъ, грабарка, жниварка, млынокъ и другі знаряды господарскі. Фарма вôддалена 29 миль вôдъ Скрентонъ, 9 миль вôдъ желѣзницѣ, 2½ милѣ вôдъ почты.

Цѣна $3.000, половина готôвкою, решта на сплату на 5 процентъ. Хтобы хотѣвъ видѣти або купити сю фарму, зволить зголоситись до редакціи „Свободы", 209 Linden Str., Scranton, Pa.

ГЕЙ СОКОЛЕ!

Гей соколе мій бистренький,
Тяжко важко на серденьку
І нудно мені,
І тяжко мені,

Бо не має в мене хати,
Ні кому ся запитати,
Чого плачу я,
Де доля моя.

Горе доленько з тобою
Сли ся глумиш надо мною:
Не тішиш, не бєш —
Жалю завдаєш.

З піснев радости під хмару
Заганяв би я отару,
З горем би не бивсь,
Нічим не журивсь.

Чи горами, долинами,
Чи широкими степами
В трембіту би грав,
Недолїб не знав.

Не тинявбись сиротою
Далекою чужиною,
Сьміявбись, гуляв,
Людий би не кляв.

Скрізь шумить трава зелена,
Кругом вівці коло мене,
Мов діти мої
Пасуть ся собі.

Прийде вечер, я вертаю
До кошари заганяю
І спати кладусь,
Нічим не журюсь.

Встану рано — знову в поле
Із вівцями по роздолі...
В своїй стороні,
Чиж горе-б мені?

Нині ходжу і блукаю,
Де ся спиню — сам не знаю,
Де хату знайду,
Вечерять буду.

Шукав щастя, шукав долі,
Та блукаючи по полї
Зневіг ся, охляв,
На землю упав.

Гей, гей, мій Ти Боже милий,
Деж поділась тая сила,
Бо була колись,
А нині — дивись.

Цвили цьвіти, та зівяли.
Мав і другів — повмерали,
Я сам ся зостав,
Щоб горя зазнав.

Ходжу, доленьки шукаю,
Аж могилоньку спіткаю
І ляжу тогді
На віки спочить.

В. К. Цебрівский.

Дописи.

Зъ Шенандоа, Па.

У насъ теперь заносить ся на бѣду. Якъ вамъ вѣдомо зъ „казеты", то секретарь Общества написавъ на священика и на о. И. Констанкевича неправду, за тое священикъ его публикувавъ у церкви, у тотъ зачавъ ся сварити у церкви зô священикомъ. За тое его священикъ заскаржывъ до суду. Теперь стоить справа у кортѣ, а люде ся сходять на бунты, розумѣе ся, тотѣ що слухають „казеты". Кажуть, що все тое про радикалôвъ, хотяй радикалы тихо сидять и нiякіи бунты не робять. Поки нашъ священикъ мавъ ласку въ ихъ Обушкевичомъ, до того часу неробили жадноѝ баламуты, а теперь зъ Обушкевичового розуму и у насъ бунты, щобы нашого священика выгнати а Обушкевича всадити, бо по ихъ розумѣ жаденъ священикъ ничь не варта тôлько ихъ Обушкевичь. Другій разъ напишу больше якъ ся покôнчить справа, хто выграе а хто програе.

Членъ Союза.

Зъ Southwest, Pa.

На многій листы даю вôдповѣдь черезъ „Свободу". Кождый хто хоче тяжко працювати може тутъ роботу дôстати, бо людей бракуе и до майнôвъ и до коксу, а вôдъ першого марця т. р. платню тутъ пôднесли о десять центôвъ на доляру. Отже хто хоче тяжко а не легко робити (бо тутъ легкои роботы нема) то може прийти, роботу дôстане.

По трагічнôмъ хорвацко-словацкôмъ весѣлю було тутъ руско-лемкôвске весѣле, котрымъ кождый гôсть весѣльный задоволеный и утѣшный, що такъ красно вôдбула ся забава безъ жадной ганьбы, якои не треба Русинамъ въ Америцѣ. Именъ молодого и молодои не пишу, бо самі не хотѣли. По недовгôй забавѣ весѣльнôй, молода зложила сердечну подяку кождому зъ гостей, що не вôдказавъ нѣхто бути присутнымъ на забавѣ, опôсля подякувавъ молодый а вôдтакъ забравъ голосъ оденъ изъ гостей въ справѣ Рускои Бурсы тутъ въ Америцѣ, що гостѣ приняли дуже радо и зôбрано тра доляры и 75 центôвъ. Зложили слѣдуючі гостѣ: Прокôпъ Рончковскій и Мих. Ющакъ по 50 цнт.; Мих. Марусаничь, Иванъ Юрчакъ, Василь Кучера, Петро Мацей, Лешко Цѣцѣло 25, Алекс. Семаницкій 25, Ст. Малецкій 25, Пор. Бацько по 25 цнт., Александра Шпакъ 15 цнт., Григорій Шпакъ 20 цнт., Сидоръ Дзиґошь 10 цнт., Єфроска Дзиґошь 10 цнт. и Василь Зубакъ 20 цнт. За те всѣмъ жертвователямъ въ имени бурсакôвъ рускихъ въ Америцѣ дякую сердечно. Єслибъ такъ на кождôмъ весѣлю та хрестинахъ збирали хоть маленькі лепты, то Рускій Н. Фондъ мавъ бы вже до того часу тысячѣ хоть недавно его зачато.

Мих. Ющакъ.

Зъ Канады.

Я имѣлъ удовольствіе прочесть статью помѣщенную въ No. 7 „Свободы". Она написана пламенной душей и негодованіемъ къ тѣмъ звѣрствамъ русскаго правительства которыми оно наполняетъ всѣ уголки русской земли. Эту статью никто не можетъ читать хладнокровно; потому, что въ ней говорить ся истинная правда о томъ горѣ, которое переноситъ теперь бѣдный русскій народъ.

Я думаю, если-бы русскіе священники, подъ оболочкой ученія Христа не проповѣдывали ему противное, то небыло-бы этого зла. Христосъ приказывалъ любить всѣхъ, а не убивать. А они называютъ Христа защитникомъ войны. Они говорятъ: „Воинство Христово". Не обманъ ли это?

Они за деньги готовы сдѣлать что угодно, не то обманывать народъ — закрывать отъ него истину, они за деньги вора и негодия сдѣлаютъ святымъ; а праведнаго человѣка, который любитъ народъ, какъ самого себя — проклянутъ и предадутъ его анафемѣ.

А народъ думаетъ: „и правду проклятый человѣкъ попомъ пойдетъ въ адъ". Но все это неправда. Вѣритъ этому только темный народъ. Умный-же человѣкъ никогда не будетъ вѣрить въ такой обманъ.

Вотъ почему, я думаю, великое зло и посей часъ продолжается на русской землѣ. Не будь этого обмана со стороны „святыхъ" отцовъ въ Россіи, то народъ не видалъ бы въ лицѣ царя — земнаго Бога, а въ чиновникахъ, Его правителей. Давно-бы онъ разсчитался со всѣми, какъ говорятъ — на чистую. Царя-бы онъ сдѣлалъ пастухомъ, а чиновниковъ подпасками.

Люди наши: русскіе и русины ѣдуть сюда для того, чтобы отдохнуть, хотя здѣсь въ странѣ свободы; чтобы оставить тьму и увидѣть свѣтъ. Попы-же не отстають отъ нихъ, и здѣсь обманывають ихъ. Они говорятъ имъ: не читайте той газеты, а читайте вотъ эту, она васъ спасетъ, дастъ вамъ жизнь вѣчную. А сами не приготовляются въ жизнь вѣчную, а вытягиваютъ послѣдній центъ отъ бѣдняка, покупаютъ дома, лоты, и даже цѣлыя секціи земли.

В. Фро-ловъ.

Зъ Ню-Йорку.

Изъ всѣхъ сторôнъ американьской Руси люде дописують якъ имъ ся живе а зъ Ню-Йорку бачу нѣхто нѣчого анѣ словомъ не пише. По правдѣ сказавши мѣжь ню-йорскими Русинами нѣчого такого цѣкавого не стало, щобы можна ся розписовати, але все таки незавадить коли що то напишу, нехай люде дознають ся якъ ся намъ поводить и що на будуче замисляемъ робити. Отже якъ вѣдомо, то въ Ню-Йорку лôньского року завязало ся, братство Св. Андрея Первозваного, котре зъ початку було дуже слабе. Декотрі думали, що истноване такого братства не буде довге, але сталось инакше. Братство за вôсѣмъ мѣсяцѣвъ взросло до 25 членôвъ здоровыхъ й молодыхъ а такъ згôдливыхъ, що мыслю жадне руске братство не есть въ Америцѣ, щобы могло такôю згодою повеличатись. Всѣ мовь добрі дѣти одной матери слухають ся и еще не було въ нашôмъ братствѣ одного члена, щобы мавъ прикре слово другому сказати. Тожь думаю, що если така згода буде й на далѣ то наше братство перевысшить всѣ братства які суть въ Ню-Йорку. И теперь на послѣднôмъ мітинґу ухвалили члены братства устроити Великій Баль по Великодни 20. Мая, не для грошей, але щобы люде при той способности могли одні другихъ лѣпше познати й лѣпшого духа й охоты до братствъ набрати. Дальше братство ухвалило

платити колекту до Джерзи Сити реґулярно кождого мѣсяця, на що маємо своихъ колекторôвъ. При тôмъ мушу сказати, що й „Союзъ" взрôсъ въ поважне число 40 членôвъ. Сестричне братство св. Ольги помимо рôжныхъ перепонъ зô стороны москвофилôвъ взросло въ найбôльше жѣноче братство въ Америцѣ, бо числить 125 членкинь. За се належить ся имъ честь и слава що всѣ якъ одна горнуть ся до того братства не слухають жадныхъ безкористныхъ сварокъ.

Павло Зятикъ.

Зъ Ellsworth, Pa.

Прошу помѣстити пару рядкôвъ якъ то капіталисты роблять зъ нашимъ народомъ. На Ellsworth, Pa. босъ и суперінтендент тыхъ майнôвъ посаковали комітетовыхъ юнійныхъ и чеквеймейнôвъ а люде зробили мітинґъ и застрайковали, що не пôдуть до роботы поки недасть тымъ назадъ роботу. Хочь компанія пôдписала ся на юнію, то однако хоче еѣ зломити. Якъ люде застрайковали то суперъ ходивъ по гавзахъ зъ полисменами, щобы люде ишли до роботы и було такихъ зъ 15 люда, що пôшли. Але тотй, що застрайковали пôшли, якъ скебы ишли зъ роботы, пôймали ихъ и кусь побили. Потому супрезент зателеграфовавъ до Вашинґтону и прийшовъ шерифъ о 3 годинѣ въ ночи, коли люде спали, и 8 полисменôвъ и такъ ходили по гавзахъ якъ банда розбишакôвъ. Вôдъ 3 ои до 4 и пôвъ ходили по гавзахъ и выломували дверѣ. Нѣхто не знавъ за що або за що, лемъ брали и ковали якъ деякихъ злодѣѣвъ. Не смотрѣли чи Англикъ чи Словакъ або Полякъ, кого пôймали того брали. Тотй, що били скебôвъ, то поутѣкали а до лакопу позабирали невинныхъ людей, а теперь хотять по 1.000 доляровъ бейлъ за одного. Трохъ выпустили а 7 есть невинныхъ въ джелю.

Петро Голайда.
секр. Союза.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Мартъ.

16	Ч.	Зенона
17	П.	Герасимт. Юліянїи
18	С.	Конона
19	Н.	1. посту. 42 Муч. Ам.
20	П.	Ефрема, Павла п.
21	В.	Теофілякта
22	С.	+ 40 Мученикôвъ

— ВЪ Pottstown, Pa. богато людей зôстало безъ роботы, бо велика фандра спалила ся 25-го Февруара Stanley F'llay Company. За пару мѣсяцѣвъ зачне робити, бо вже ставляють нову, але роботу може достати, коли хто приѣде.

И. Г.

— РОБОТА въ Diamond, Ind. иде лихо; люде порозходили ся де хто мôгъ и знавъ; особливо много Русинôвъ пôшло на другй плейсы.

— ВЪ Вилмінґтонъ, Дел. католицкй Нігры мають свой власный костелъ. До сего костела звыкли були заходити бѣдни бѣлй люде, що мешкали въ тôй сторонѣ мѣста. Отже бискупъ выдавъ розпорядженє, щобы бѣлй люде зовсѣмъ не ходили до костела Нігрôвъ

— ПОЦѢЛУВАЛА пастора. Недавно сему вôдбувъ ся въ Філадельфіи, Па. мітинґъ зарядженый комітетомъ для запомоги росийскимъ революціонерамъ. На мітинґу була присутна також звѣстна „бабушка" ветеранка революційного руху К. Брешковска. Коли пасторъ Канвелъ въ горячôй промовѣ говоривъ зъ свободою въ Росіи „бабушка" не выдержала и поцѣлувала его въ чоло. Кромѣ Канвела, говорила ще редакторка часописи „Womans' Journal", Брешковска, секретарь Италійскихъ Приятелѣвъ свободы въ Росіи, Др. Шлюпасъ по литовски и А. Дембскій по польски. На мітинґу було надъ 2000 людей. На закôнченє спѣвано революційнй пѣснѣ и зôбрано поважну суму грошей.

— П-НА E. G. Balch, Американка, що выѣхала до Европы студіювати на мѣсци економичне положенє, исторію и т. п. славяньскихъ еміґрантôвъ, вже находить ся въ Австріи. Въ Вѣдни звидѣла она редакцію нашого выдавництва „Ruthenische Revue", де зôстала щиро принята та одержала цѣнній информацію про Русинôвъ. Въ Авґусте выбираесь п-на Balch до Галичины и Буковины.

— ПОЛЯКИ въ Канадѣ також водять ся за чубы — за вѣры. Подѣлили ся на римо-католикôвъ и незалежныхъ, головно черезъ се, що римокат. попы дуже ихъ здирали. Примѣромъ, брали за мѣсце въ церкви рôчно $8.00, за похоронъ мабуть $20.00 и т. п. Послѣдными часами въ Винипеґу побудовали незалежный костелъ де вôдправляють богослуженя по польски. Римо-католицкй попы дали арештувати свого незалежного „собрата". Якъ справа скôнчить ся не знати.

Д. Ф.

— ОСТРОВЪ на продажь. Островъ Кангосъ въ ґрупѣ Азорôвъ є на продажь. Населене Кантоса складае ся зъ всего кôлькохъ пастухôвъ зъ чередами баранôвъ. Хто хоче, може набути на власнôсть островъ Кантосъ и бути независимымъ паномъ.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІИ.

Всѣхъ, хто замовивъ въ насъ „Казку про Жида повѣдомляемо, що ся книжочка вже зовсѣмъ розпродана.

Хто приславъ намъ 4 доляры зъ Belfield, N. D. зволить сейчасъ намъ донести.

И. Т. Коричукъ, Кôцманъ, Буковина. Сй люде вымагають знаня англійскои мовы.

Всячина.

ТРОЯНЬСКА ВОЙНА.

Десять лѣтъ облягали Греки мѣсто Трою, въ Малôй Азіи, и хоробро борили ся, однакъ не могли його здобути. А дѣяло ся се бôльше якъ тысячь лѣтъ передъ Христомъ. Всѣ Греки вспôльно предприняли ту войну, щобы покарати королѣвского сына Париса зъ Трою за те, що вôнъ звѣвъ Олену, жѣнку грецкого короля зô Спарты Менелая. Коли черезъ безперестанній борбы стратили Греки вôдвагу и терпеливôсть, за порадою Одисея выбудували величезного коня зъ дерева, приправили йому хвôстъ и склянній очи, такъ що вôнъ бувъ подôбный до живого коня. Вôдтакъ найхоробрѣйшй герое зъ помѣжь Грекôвъ влѣзли до простого живота того коня, и тамъ добре сховались. Прочй Греки звинули свои шатра, повсѣдали на корабле и удали, що вôдплывають до Греціи, а властиво вôдплыли на недалекій островъ Тенедосъ.

А коли Троянцѣ зъ обложеного мѣста побачили вôдплываючихъ Грекôвъ, котрй десять лѣтъ здобували ихъ мѣсто, и нанесли немало шкоды и нещасть, радôсть ихъ не мала кôнця. Всѣ ущасливлені, що вже скôнчилась ихъ облога, середъ радощѣвъ повыбѣгали зъ мѣста и заразъ спостерегли великаньского деревляного коня. А коли настала мѣжь ними суперечка, бо однй радили спалити того коня, а другй зараджували ввести його до мѣста, тогдѣ выступивъ жрецъ и вѣщунъ Ляоконъ посередъ нихъ и закликавъ: „Нещаснй люде! Що за нерозвага васъ жене? Чи вы думаете, що Греки справдѣ вôдплыли, або що дарь ихъ, сей конь, не крие въ собѣ якои зрады? Справдѣ въ тôмъ кони крие ся зрада и небезпечность. Не вѣрте Грекамъ!"

При тыхъ словахъ вôнъ ударивъ копіемъ въ черево коня, а въ серединѣ вôдбивъ ся вôдгомôнъ якбы зъ пôдъ землѣ.

Але Троянцѣ були заслѣплені. Не повѣрили правдивôй ворожбѣ Ляокона, але повѣрили хитрымъ брехнямъ полоненого надъ берегомъ моря Грека, котрый нѣбы то зô злобы до Грекôвъ, дораджувавъ Троянцямъ впровадити коня до мѣста въ великôмъ торжествѣ, бо той конь принесе имъ щасте.

Послухали його Троянцѣ, а позаякъ брама мѣста була за мала, тому розбили муръ и середъ радôсныхъ окликôвъ ввели коня до мѣста и поставили його передъ святинею богинѣ опѣкунки мѣста Трое.

Якъ радôсный и щасливый бувъ день, такъ страшною була слѣдуюча нôчь. Коли Троянцѣ упоєнй щастемъ и виномъ спочивали въ глубокôмъ снѣ, Греки, що були укритй въ нутрі коня, повылазили зъ вôдтамъ, повôдчиняли брамы мѣста, а пôдложивши огонь пôдъ хаты, полумѣнею дали знакъ Грекамъ, що були на островѣ Тенедосъ, що вже все готове. На сей знакъ, середъ нôчной темрявы, и середъ полумѣни горѣючихъ домôвъ, напали Греки на мѣсто. За позно спостерегли Троянцѣ зраду. Даромъ боролися неначе львы на улицяхъ и по домахъ. Кровь плыла рѣчками, а побѣдоносни Греки здобували хату за хатою, улицю за улицею. Въ короткôмъ часѣ стало цѣле мѣсто въ огню, и хто не згинувъ въ полумѣни, той згинувъ вôдъ меча Грекôвъ. Лишь мале число Троянцѣвъ, зъ Енеймомъ на чолѣ, ратовалось утечею на одномъ корабли. Старый король Пріямъ згинувъ пробитый мечемъ, такъ само погинули його сины а ихъ жѣнки и дѣти попались въ грецку неволю. Прекрасне мѣсто Троя зôстало знищене и зруйноване, и нѣколи вже його не вôдбудовано.

Отсе образецъ облоги мѣста передъ трома тысячами лѣтъ. Оружіємъ рицарôвъ бувъ тогдѣ мечь, списа, лукъ та камѣне. Рицарѣ убирали ся въ зелѣзный панцирь, котрый хоронивъ ихъ тѣло передъ ударами шаблюки чи списи чи стрѣлы зъ лука чи камѣня. Кромѣ того кождый зъ нихъ мавъ щитъ, котрымъ також заслонювавъ ся передъ ударами.

Богатйи мали вôзки на двохъ колесахъ до котрыхъ запрягали скоролетнй конѣ. На тыхъ вôзкахъ выѣзджали на поле битвы, але нѣколи зъ нихъ не борони ся, лишь злѣзали на землю. А на вôйну йшли лишь королѣ, ихъ сины, князѣ, дворяне начальникôвъ родôвъ, взагалѣ люде могучй богатйи а також и тѣломъ. Народъ бѣдный не йшовъ на вôйну, вôнъ сидѣвъ дома, та пасъ худобу, або управлявъ рôлю. Зъ рицарями йшли на вôйну ихъ слуги, але они не боролись въ битвѣ, они лишь послугували своимъ панамъ, подавали имъ камѣне, списы, повозили кôньми, а коли панъ ихъ зôставъ раненый, то заосмотрювали його раны. Коли здобули яке мѣсто, то рѣзали въ пень всѣхъ мешканцѣвъ, а ихъ жѣнки та дѣти брали у неволю, а маєтки грабили.

Такъ було за давныхъ часôвъ, такъ було и пôдъ Троєю, передъ трома тысячами лѣтъ.

Однакъ часы тотй безповоротно вже минули. Мѣсце лука, заступивъ карабѣнъ, мѣсце камѣня заступили пушки. И нема вже на свѣтѣ панцира анѣ щита, котрый бы охоронивъ тѣло жовнѣра передъ кулею гвера чи пушки. Нема вже муру, котрый бы не розбила куля арматня. Всьо змѣнилось вôдъ початку до конця, не змѣнилась лишь хижôсть людска и жадоба крови братньои. Коли перше стрѣлою лука можна було забити лишь одного чоловѣка, то нынѣ оденъ картачь сотки людей кладе трупомъ на мѣсци. Коли перше облога Трое тревала 10 лѣтъ, то нынѣ се вже рѣчь немыслима. Цѣлый свѣтъ зъ подивомъ глядѣвъ на девять мѣсячну оборону Порту Артура. А треба знати що въ Троѣ, Троянцѣвъ и пôдъ Троєю Грекôвъ и десятой части не було тôльки люда, що згинуло пôдъ Портомъ Артура.

И коли перше йшли на вôйну лишь значнй люде, такъ нынѣ женуть на рѣзню самыхъ нуждарôвъ, а тй значнѣйшй люде, тй князѣ та королѣ, та ґенералы, они здалека тримають ся вôдъ поля битвы, бо и пощо наражати свого житя на певну смерть? Змѣнились часы, культура поступає на передъ, але має она два кôнцѣ, а оденъ зъ нихъ, то та рôжниця, яка заходить мѣжь облогою Троѣ а Порту Артура.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Вынаймае тано керичѣ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Beer

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всѣлякого рода, хочь он якъ розтрясенӣ. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменовъ и т. д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY. Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнӣ склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшӣ и найтаншӣ напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшӣ напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалӣ, цигара дуже добрӣ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

ST. HERMANS BENEVOLENT Society. ORGANIZED FEBR. 1888 ROCHESTER, N.Y.

Выробляе братскӣ машлѣ, шапки, рôзнаки, хоругвы, уніформи.

Цѣнникъ и пробы высылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Польска Кольонія въ Державѣ Вирджінія.

Маемо 40.000 акрôвъ урожайнои землѣ вôдъ $5 до $15 за акеръ фармы зъ забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можна заробити гарный грôшь на всѣхъ плодахъ. Земля є всюда добра, и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшениця, ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнъ. Овочѣ: яблока, грушки, сливки, огôрки, мельоны, помідоры и взагалѣ вся огородовина. Вино є таке добре якъ каліфорнійске. Земля є рôвна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овець и т. д. Вода жерельна на кождôй фармѣ 20 стôпъ глубока. Морозôвъ анѣ спеки тутъ нема, циклъоны тутъ незвѣснӣ. Недалеко суть великӣ мѣста якъ Річмондъ, Балтіморъ, Вашінґтонъ, Ню-Йоркъ, Філяделфія. Тысячѣ людей глядае теперь фармы и много вже Полякôвъ закупило вôдъ насъ землю и суть вдоволенӣ. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый є своимъ паномъ, а маетокъ фермерôвъ є забезпеченый. Фармеры не потребують боятиси ся страйку, зменьшеня платнѣ або калѣцтва. Фармы продаемо за готôвку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готôвкою, а решту на сплату пôсля умовы.

По близшӣ услôвя пишѣть по польски до

JOHN JELINEK & CO
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Напишѣть десьте вычитали се оголошене. 24-5-05

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co Ld.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въроцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнӣ Русины належать до тои компании, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ҐЛОВА.
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякӣ потрѣбнӣ рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскӣ и звычайнӣ.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Ґлову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по коштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.,
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

Перша Руска Торговля и Рукодѣльня
РИЗЪ И ЗНАРЯДÔВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ

поручае богато заосмотреный складъ всѣлякихъ товарôвъ церковныхъ.

Принимае замовленя на всякӣ роботы зô золота, срѣбла, бронзу и иньшихъ металѣвъ, якъ также до вôдновленя, позолоченя и посрѣбленя всякӣ церковнӣ и домашнӣ знаряды.

Всякӣ посылки полагоджуе вôдворатною почтою.
Все выконуе въ найкоротшôмъ часѣ и по найнизшой цѣнѣ.
На жадане высылае цѣнники богато ілюстрованӣ.

Е. Спожарскій и В. Устеньскій,
ул. Руска Ч. 1., Львôвъ, Austria, Galicia.

Друкарня „Свободы“

друкуе

тикеты, паперы, коверты, книги, книжки, плякаты, циркулярѣ

и взагалѣ всѣ роботы друкарскӣ

старанно, тано и на часъ.

Братскӣ опѣкуны хорыхъ повиннӣ мати книжки для записованя коли хто захорувавъ, на яку слабôсть и т. д.

Адресь:
„SVOBODA“, Box 353, Scranton, Pa.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel

Тамъ доперва погоститеся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячӣ якъ и зимнӣ перекуски. Потравы прилагодженӣ на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремӣ комнаты для родинъ. Найлучшӣ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливӣ напитки. Цѣна дуже мала.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРѢТЬ ОЧИ! -1905.

50.000 даромъ.

Книжка, котра охоронить Вамъ житє, здоровлє и грошѣ.

Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ М. І. може знову похвалитися поступомъ и працевъ, котрыми закôнчивъ минулый рокъ для добра терпячого загалу, бо рôкъ 1904 значно перевысшивъ число тыхъ, що були вылѣченӣ въ минулыхъ лѣтахъ.

Працѣ талановитого специялисты зъ Ню Йорского Университету ПРОФ. КОЛЛИНСА досягли такои доконалости, що перевысшае другихъ. Сотки, тысячѣ вылѣченыхъ людей выражають вдяку и похвалу минулого року, длятого що були вылѣченӣ методовъ ПРОФ. КОЛЛИНСА.

Прочитайте собѣ листы, якӣ прійшли до Д-ра КОЛЛИНСА вôдъ людей нимъ вылѣченыхъ дякуючи ему за скоре и стале вылѣчене. Чи ще можна жадати лѣпшихъ доказôвъ?

ВЫЛѢЧЕНЫЙ ЗЪ ГЕМОРОИЧНОЙ ХОРОБИ И МѢХУРА.

ПАВЕЛЪ ВАСИЛЕВСКИЙ,
Box 116,
Grampian, Pa.

Славный докторе!

Маю надѣю, що схочете прочитати моихъ кôлька словъ вдячности. Я бувъ хорый на сифілісъ больше якъ 5 рокôвъ. Удававъ емъ ся до рѣжныхъ докторôвъ и специялистôвъ, але вмѣсто достати полекши, сифілісъ запущавъ своє корѣнє глубоко въ мôй организмъ и розширивъ ся до такого степени, що небуло на менѣ здорового тѣла и смерть грозила мому житю. За порадою моихъ пріятелѣвъ я удавъ ся до Васъ пане докторъ, а по отриманю вôдъ Васъ лѣкарствъ, учувъ емъ вôдразу полыгу. Отжежь я пôславъ по больше лѣкарствъ. Вôдъ нихъ я чувъ ся що день здоровшимъ, и нынѣ можу отворено сказати, що есмь цѣлковито здоровъ. Прошу пріймѣть слова сердечной подяки за уратоване мого здоровля.

Зъ глубокимъ поважанемъ,

КСАВЕРЪ ЗАРУБА,
Lyva, Tex.

ВЫЛѢЧЕНА НА ЗАСТАРѢЛУ ЖОЛУДКОВУ СЛАБÔСТЬ И БÔЛЬ НЕРОКЪ.

МАРІЯ БЕЛИНА,
R. F. D. N. 3,
Clarkson, Neb.

Высокоповажаный пане докторъ!

Черезъ 12 лѣтъ я терпѣла на бôль головы, бѣли уплавы, корчѣ въ жалудку, цѣлковите ослабленє и т. д. Я шукала помочи и ратунку у всѣлякихъ лѣкарôвъ, але все було даремне. Навѣтъ операція яку переведено на менѣ въ одной зъ клиникъ, однакъ нѣчого недало менѣ ульги и вже приходилось менѣ розстатись зъ симъ свѣтомъ въ такъ молодôмъ вѣцѣ. Въ конци впала менѣ щаслива гадка написати листъ до пана Проф. Коллинса и Вы зволили прислати менѣ лѣкарства, котрымъ зачаламъ ся лѣчити и на моє превелике диво, по пару тыжняхъ почуламъ цѣлкомъ здоровою якъ нѣколи перше. Нехай Богъ мае Васъ въ своѣй опѣцѣ за уратоване мене вôдъ смерти.

Зъ горячимъ чувствомъ вдячности остаю,

КЛЕМЕНТИНА НАВРОЦКА,
Desloge, Mo.

Єли терпите на ниже поданӣ хоробы, то незволѣкайте, але смѣло и отверто зголосѣть ся до Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА М. І., бо для него нема такой хоробы, котрой бы єго вѣдомости, практики и лѣкарства невылѣчили.

Вôнъ лѣчить всякӣ хоробы, а именно: Хроничнӣ и застарѣлӣ хоробы: легкихъ, грудей, жалудка, кишокъ, нерокъ, утробы, мѣхура якъ и всѣ хоробы дольной оболоны, бôль горла, носа, головы, нервовость, битє и бôль серця, катаръ, застудженє, дихавицю, кашель, плюте кровю, горячку, короткій вôддыхъ, нестравность, невралґію, ревматизмъ, бôль костей, кольку и бôль въ крижахъ и хребтѣ, золоту жилу, гемороиды, лякеы, нечисту або затруту кровь, опухлӣ ноги и опухлость тѣла, водну пухлину, жовтячку, епілепсію, імпотенцію, полюцію, шумъ и течене зъ ухъ, глухоту и всѣ слабости очей, выпадане волосôвъ, прищѣ, сверблене тѣла, лишаѣ, кросты и раны. Всѣ жѣночи слабости внутрѣшнӣ и поверхнӣ, нереґулярнӣ мѣсячнӣ періоды, бѣлӣ уплавы, опадненє матицѣ и т. д. Листы треба адресувати:

DR. E. C. COLLINS M. I.,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

Уставъ вôтвореній: Вôдъ 10. рано до 5. год. вечеръ; въ вôвторокъ и пятницю до 8 год. вечеръ; въ недѣлю вôдъ 10 до 1 год. по полудни.